

För morgonbris

Bokutgåva

P. H. Beijer, Helsingfors 1883.

Innehåll.

Sid.

För morgonbris! IX.

I. INTERIÖRER.

Bröllopsmorgon	3.
I kupén	8.
Ångbåtsinteriör	12.
Skarfärd	14.
Serenad	19.
Musik på Alppaviljongen	22.
I Eremitaget	24.
Framför Canovas Paris	28.
Bal	29.
Tjuguetårningen	32.
Bouppteckning	33.
Brudbrådska	36.
Gatscen efter naturen	38.
Ensam	40.
Sällskapslif	41.
Nervositet	44.
Åldringen	46.
Middagsbröllop	47.
I Mentone	50.
Vid Imatra	55.
Teaterbesökare	58.
Sid.	

II. UNGA TANKAR.

Sommarfest	63.
Stundens stämning	65.
Dvergen	67.
Höstis	68.
Vattenbläddror	69.
Arfvedel	70.
Försoningsgård	72.
Ungdomsvishet	75.
Väderil	76.
Ledfyr	77.
Min vildros	78.
Ögonblicksfotografier	80.
Prinsessan i det sovande slottet	82.
Ett qvarglömdt ax	84.
Iskristallen	86.
Aprilblomster	87.
Skymning i templet	88.

Vid strandbrädden	90.
Dikthäftet på salongsbordet	92.
Dikthäftet på arbetsbordet	93.
Sved	94.
Indisk saga	95.
Flugsurr	97.
Välmening	98.

III.

SKÄRGÅRDSMINNEN.

Skärgårdsgästen	103.
Rorsmannen	105.
Vestersund	108.
Morgonbad	111.

Sid.

Turisten	113.
Stormen sjunger	115.
Skärgårdsfarväl	118.
Hägring	121.
När fjärden i månsken ligger	124.
Novemberstorm	127.

IV. FRAGMENT AF EN KÄRLEKSDRÖM.

I skäraste morgongryning	132.
1. Från södern en sägen jag hörde	133.
2. Vi möttes, vi stannade, bytte en blick	135.
3. Vid min bok jag satt och drömde	136.
4. Jag söker att binda tillsamman	138.
5. Bäst man talade om kärlek	139.
6. Det var en luft, som var sommarblid	140.
7. Du har väft mig af qvällens fågring	141.
8. Vissnade blomma, du bleka	143.
9. Och kunde en stråle jag fånga	144.
10. En söderns höstdag låg öfver fjällar	145.
11. Nog är du då rädd för att hyllas	147.
12. Jag eger ej rätt att fordra	148.
13. Du anar mångt och tvekar	149.
14. Här sitter jag sent i natten	150.
15. Vill du ej gerna sluta	151.
16. I ensamma helgdagsstunder	152.
17. Dag efter dag	153.
18. Du kunde ej nå'nsin fatta	154.
19. Den gråaste eftermiddag	155.
20. Tag vingar, du fina	156.
21. Förtonande, veka röster	157.
22. Hvilken form vår kärlek tar omsider	158.
Sid.	
23. De komma, de fula tankar	159.
24. Men alla de fula tankar	160.
25. Och bar du en dubbelt högre	161.
26. Om jag blott drömde, att du har sett	162.
27. Du möter ej gerna blicken	163.
28. Jag hade min tanke vaggat	164.
29. Trött vid all världen	165.
30. Nog anar du, hur jag sirat	167.
31. Nu vill jag glömma att du bröt	168.
32. Och när du har vaggat mitt hjerta in	169.

33. Tror ej orden, tror ej blicken	170.
34. Det har händt hvar gång jag besökt dig	171.
35. Jag ville föra en finhylt hand	173.
36. Jag kunde dig aldrig fatta	174.
37. Tätt invid din sida, du blonda mö	176.
38. Tro ej, att likt tusen andra	177.
39. Föll ej under edert samtal	178.
40. Och verlden är stor, och verlden är vid	179.
41. Jag bjuder ej ut min åder	180.
42. Förgäfves var det jag ville fånga	181.
43. Det är så godt att du aldrig	182.
44. Du var mig mera nära	183.
45. Om dina vänner försäkrat	184.
46. Det är bra sällan vi mötas nu mer	185.
47. När qvällen kring fjerran skogar	186.
48. Kom icke för nära till tjärnens brädd	187.
49. Det felades mera ej mycket	189.
50. Långsamt som qvällskyn mister sin purpur	191.

För morgonbris!

*Sol i luften emellan sky,
som har regn att bebåda,
och en sjungande liten by,
som gör toppen till våda.*

*Så jag seglat i unga år;
brisen sjöng uti tågen,
regnskyn fälde en tungsint tår,
men jag log uti hågen.*

*Brisen hvisslade mod på nytt,
mod att verka och lefva,
och när skyn ifrån fästet flytt,
slapp min topp jag att refva.*

*Kom och följ, om du så har lust,
följ mig ut öfver fjärden,
stå med brisen min egen dust,
se som jag uppå verlden!*

*Har du hjerta och har du mod,
är det härligt att trotsa,
skönt att känna sin unga blod
svalla utan att låtsa!*

*Skönt att våga bland grund och skär
kosan spejande styra,
skönt när vågen med skumtopp der
öfver bogen vill yra!*

*Sol i luften emellan sky,
som har regn att bebåda
och en sjungande liten by,*

som gör toppen till våda.

Helsingfors, 9 september 1883.

I

INTERIÖRER

Bröllopsmorgon.

Det leker lifsvarmt solsken
på blomrabatter,
och alla kalkar sluta
små perleskatter.

Från hvita väggar kastad
är värmen dubbel,
och sjelfva springbrunn sparar
kristalliskt bubbel.

På gången bränner sanden
trots morgontimma,
men inga mjuka fotsteg
kan man förnimma.

Skall, gammal vana trogen,
en sko ej trycka
små, nätta spår i sanden,
en hand ej rycka

som alltid förr ett ogräs
ur blomsterbingen?
– Nej, alt är tyst och stilla,
det kommer ingen.

Liksom i stum förbidan
stå tusen knoppar,
omorgnad går en sefir
i björketoppar.

Den lyfter lätt på tunga
damastgardiner,
så solen i ett sofrum
förvånad skiner.

Längs mattor flyter ljudlöst
en flod af strålar,
och fläkten bär en helsning
från blomsterskålar.

Omkring alkoven tumlar
helt oförväget
en flugsvärm, utan aning
om sjelfva läget.

En humla brummar högljudt

på fångenskapen,
der hon totalt har tappat
instinktens vapen.

Mot ena fönsterhalfvan
hon vreden tömmer, –
att andra halfvan öppnats,
vår fånge glömmes.

Mer djerf än alla andra
arbetar nu sig
en oförvägen vindfläkt,
en nektarrusig,

emellan draperier
och brysselspetsar,
tills öfver tvenne pannor
han luftigt kretsar.

Han bär från blomsterskaror,
som törstigt brinna,
ett bud till deras drottning
och vårdarinna.

Men fåfängt han sin vällukt
kring kudden tömmer;
hon har en annan lustgård,
den hjertat gömmer.

På fulla, friska läppar
än minnet leker
af sista, ljufva kyssen,
och ler och smeker.

I tvenne varma armar
förglömmes mycket,
när bröllopsnatten diktar
det gamla stycket.

Och gripen utaf andakt
står tveksam flägten,
naturens unga härold
i morgonväkten,

och går så ut tillbaka
till blomsterskara
att tälja om det sedda,
det underbara.

Då går det som en hviskning
i blad och knoppar,
och daggens perla sakta
från kalken droppar,
och stum förbidan brytes,

och allting lefver,
och morgonsolen gullnät
i lunden väfver,
och stundens lifslust fångar
fontänens perla,
och blomrabatten rensar
en sädesärla.

Men mellan tvenne tunga
damastgardiner
le sprittande i solljus
små amoriner.

I kupén.

Lilla handen full af grace,
mjuk som sammet,
torkar från gediget glas
lätta dammet.

Hon vill se hur nejden yr
omkring trainen,
vy på vy, som genast flyr
ifrån scenen.

Mjuk ressort i första klass
henne gungar
öfver broar, genom pass,
skog och dungar.

Det är nytt, att nu igen
luta sakta
i en soffa, och från den
blott betrakta.

Det är nytt att känna rök
af havanna,
vifta bort den på försök
från sin panna.

Det är skönt att lemna alt,
alt det gamla
och att intryck hundrafalt
friska samla.

Det är skönt att vara rik,
ega vänner,
veta att kupéns publik
henne känner.

Veta, att om blott hon ler
kan hon alla,

alla herrar, som hon ser,
trygt befalla.

Det är skönt, ja – men ändå
ej tillräckligt,
gamla minnen tränga på
så förskräckligt.

Nästan på hvarann' station
– det är löjligt –
är det just som såge hon
ett omöjligt.

Det är som en skymt af en
hatt och panna,
– omedvetet börjar ren
tanken stanna,
stanna vid en qväll, en glad,
der i staden,
– efter dans och maskerad
serenaden.

Och en liten finhylt hand
plockar häftigt
loen af ett sidenband,
så beskäftigt.

Hon vill se hur nejden yr
omkring trainen,
vy på vy, som genast flyr
ifrån scenen.

Genom rutan blicken far
öfver nejden,
huru ödsligt allting var
såg dock ej den.

– Men en enda melodi
jublar trakten,
och vagongen faller i
kända takten.

Ångbåtsinteriör.

Det är natt på ångbåtsdäcket,
natt i hytter och salonger,
dofva bullret af pistonger
bryter lugnet blott. Mot recket
står i oilskin lotsen lutad,
sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka

afskedsglimtar öfver vågen,
hemlandsvindar uti tågen
draga suckar, sällsamt veka,
och i fåran efter ångarn
halft förstämnda strålar leka.

I salongen ensam lampa
kastar sken på sammetskuddar,
och vid portierer snuddar
strålen ifrån väggfast krampa
ned till mattan framför hytten,
der de minsta fötter trampa.

Nyss en hand på dörren gläntat,
tvenne stora, tårefyllda
ögon mönstrat det förgyllda
väggpanelet, som de väntat
någon sällsam tröst att finna
i den gåtskrift skuggan präntat.

Skuggan har ej tröst att gifva,
och på vaxduksmattan skrider
unga damen fram och vrider
dörren upp, – så får den blifva.
Hon vill upp i fria luften
för att sorgsna sinnet lifva.

Det är natt på ångbåtsdäcket,
fuktig natt med kylig dimma,
hamnens skepp som skuggor simma
dem förbi. Som förr mot recket
står i oilskin lotsen lutad,
sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka
afskedsglimtar öfver vågen,
hemlandsvindar uti tågen
draga suckar, sällsamt veka,
och i fåran efter ångarn
halft förstämnda strålar leka.

Skarfärd.

Vårsolens första strimma
sprang uti tidig timma
bjert öfver skogens toppar,
stänkande kring sig droppar,
skälfvande purpurfärg.
Drifvan, af kölden bunden,
sträckte i morgonstunden
golfvet det hvita, släta,

långt, som en blick kan mäta,
bort öfver dal och berg.

Svept i sin räfskinskappa
manar från farstutrappa
sällskapets främsta prydnad
skaran till skick och lydnad,
innan man drar åstad.

Kaffet är med och brödet,
vattnet – det fås af snö det!
Korgen med apelsiner?
Se, huru gult det skiner –
Sylt då, och limonad?

Färden är redan ordnad,
skaran tillräckligt mornad,
ut öfver åkerbranten
pekar den lilla vanten,
lydigt man följer den.
Der bakom berget gör hon
säkert en bugt, så för hon
kosan bland stock och stenar,
tills under tunga grenar
viken vi se igen.

Här är det vinden gungar
sorglös i rika dungar,
när under sommardagen
drömmande hon i hagen
söker en smula ro;
här är det som de unga
tankarna blifva tunga,
när hon i månskensqvällen
söker på gamla ställen
barndomens svunna tro.

Gömdes ej förr i barken
högt öfver mjuka marken,
ömt vid en annans bunden
der uti näfvergrunden,
hennes initial?

Fick ej med mycken möda
handen, den ansträngdt röda,
sedan ur barken plånadt
märket, som länge hånat
stummaste hjertequal?

Ser hon väl ut att gömma
minnen, som ännu ömma,
hon, som är vår värdinna,
hon, som kan le och finna

nöjen af tusen slag?
Hon, som i branta backen
lätt, med en knyck på nacken,
gäckar hvart ord om fara,
hon, som är helsa bara,
ungdom och vårlig dag?

Hvad – ska' vi redan rasta?
Solen har börjat kasta
blickar, som alt för heta
varmare blommor leta
än dem en drifva bär.
– Gå vi ej fram till dungen?
Såg du! – med ens hur tvungen
blicken sitt löje glömde,
huru en bön den gömde
ängslig som hjertats är.

Nej, låt oss stanna alla!
– Hvad är det vi befalla:
sylter och apelsiner,
slipade karaffiner,
skummande limonad?
Kaffet är färdigt genast,
stämmningen bra, allenast
någon ibland oss ville
visa en smula snille
uti en glad tirad!

– „Skål då för vår värdinna,
lefve hvar sådan qvinna,
lefve det friska, unga,
bort med det dufna, tunga,
bort ifrån hvarje håg!
Måtte på hennes kinder
glädjen, som ingen binder,
fängslas i rosor rika,
yppas i ord, som lika
värma båd' hög och låg!”

Rundt kring den kala tufvan
skimrar i glasen drufvan;
handen hon sakta sänker,
fattar ett glas, som blänker,
när det till läppen når.

Kunde ej rätt hon akta?
skälfde då läppen sakta,
efter till klädningsfållen
droppade hel och hållen
skimrande klar en tår?

Serenad.

Trots tätaste galler
af lummiga grenar
på kalkade stenar
en månstråle faller.

Fantastiska mönster
längs muren han spinner,
han sväfvar, han hinner
ett halföppet fönster.

På bländhvita kuddar
han smyger och smeker,
förtroligt han leker
bland spetsar och uddar.

Här häfves helt sakta
den varmaste bölja,
som skatter fått dölja
och skatterna vakta.

Hvad dagen har tvungit
i djupet att vaka,
i drömmar tillbaka
har midnatten sjungit.

Och synerna sväfva
så luftiga, lätta,
som skalder berätta
och drömmarna väfva.

Då sträckes den drömde
ett armpar till möte,
som re'n i hans sköte
hon sorgerna glömde,
som re'n till hvarandra
dem kärleken burit,
som redan de svurit
tillsamman att vandra.

Kring månen i ringar
går luftig en dimma,
och skuggorna simma
på ljudlösa vingar.

Då hör man dem smeka,
de flöjtlika ljuden,
som näktergalsbruden
till ömhet beveka,
och skälfvande kårar
en vindfläkt i toppar,

som fälla ur knoppar
små dallrande tårar.

Den ljufvaste saga
de tonerna gömma,
när smältande ömma
kring bädden de draga,
kring bädden, der strålar
längs kuddarna smyga
och drömmen den blyga
lycksalighet målar.

Musik på Alppaviljongen.

Musik på Alppaviljongen,
musik och vårsol och fröjd!
Här lyfta punschen och sången
vår håg mot leende höjd.

Här spelar gardesorkester,
här gnälla fritt positiv,
här höjas inga protester
mot vår och ungdom och lif.

Här glömmmer stadsprincipalen
sin hufvudbok och pulpet
och blundar snält vid pokalen
för läkarns stränga diet.

Der ha' vi bålen och glasen,
slå i dem, slå Ganymed!
– Nå, ge nu tonen åt basen
och lyfta pinnen och led!

Då vridas täckaste nackar,
då flyttas ljus parasoll,
då trampa takten små klackar
der under näpnaste fäll.

Och i en vårluft som lefver
förklingar sång efter sång,
och som belöning den kräfver
dacapo, gång efter gång.

Långt bakom träden går viken
mot strand i sprittande dans
och sjunger sista repliken
i vår och solljus och glans.

I Eremitaget.

I kejsarstadens buller
och barbari
vi söka upp en fristad
för harmoni.

Vi dra oss skygt tillbaka
från skryt och prål
att njuta sjelfva perlan
i nöjets skål.

Der telamoner bära
en arkitrav,
vi stanna med vår hyrvagn
och stiga af.

Der öppnas dubbeldörrar
som af sig sjelf,
och fjerran domnar bruset
af lifvets elf.

Som förr graniten gömmer
förtrolladt slott,
der lyser guld och silfver
och skönhet blott.

Porfyrkolonner pryda
en vestibyl
med ädla ornament
i grekisk styl.

Längs marmortrappor vimlar
en annan släkt
än den, som trängs derute
i smutsen fräckt.

Här talar grekisk renhet
ur hvar detalj,
och timmar sjunka ljudlöst
i tidens svalg.

Här vakta gråhårsmänner
i guldbrokad
en verld af parisk marmor
bak kolonnad.

Här är det diletanten
lär inse rätt,
hvad konstens koryféer
åt verlden gett.

Här finnes Dyck och Rubens
och Titian,
Canova vet att skapa
och vet slå an.

Och dämpadt eka stegen
på mosaik,
det hvilar som en andakt
på all publik.

Vi hamna skönhetsdruckna
i galleri,
der man gjort en Diana
af du Barry.

Spotsk är hon, jagtgudinnan,
spotsk som en man,
– man glömmer klandra, när man
beundra kan.

Och eftermiddag skymmer
i konstens hem,
och skuggan växer långsamt
kring marmorlem,

och dukarna på väggen
förtona då
uti en oviss skymning,
en dunkelgrå;

och med en verld af tankar
så rena som
den marmor, hvilken väckt dem,
vi vända om.

Framför Canovas Paris.

Kom hit sylfid uti trång korsett!
Kom hit och se hur hans bröst är bredt,
der vore härligt att hvila –
der vore mera än hus och hem,
när redan kraften i marmorlem
kan tvinga bloden att ila!

Kom hit sylfid uti trång korsett!
– Är det för ro skull gudinnor gett
åt honom rätten att dömma?
– Är det för ro skull Helena gaf
i natten ut sig på stormigt haf
för att vid detta få drömma?

Du böjer smånätt ditt hufvud ned
och visar näpet, att du är led
vid all den kraft jag berömmar;
men inom fångslande stålkorsett
blir det så underligt trångt och hett,
ju mer din tanke du gömmer.

Bal.

Der spridde tusende matta lågor
sitt dunkla sken genom slipadt glas,
der föll en yppig guirland i vågor,
och dofter stego från Sèvres vas.

Ifrån estraden med blommor smyckad
flöt blomsterspråk till förtjust publik,
en hvar fann festen i allo lyckad
och dekoreringen magnifik.

Der skänkte dansen sitt yra nöje,
der sken juvel ifrån bländhvit hals,
och lefnadsvishetens matta löje
man log vid toner af strausservals.

Bäst blicken skötte med glöd kurtisen,
bäst gestalten eldig en ömhet bar,
man kände djupt i sitt inre isen,
och gaf så plötsligt ett tankspridt svar.

Men i en vrå af den vida salen
ett ensamt par utaf pausen njöt,
halft undanskymda af piedestalen,
som gasens strålfod i skugga bröt.

Med kind, som ännu af dansen glödde,
med barm, som häfdes, och blick, som brann,
hon lätt sitt hufvud mot handen stödde
och hvad hon kände, det kände han.

Men uti luften låg en beklämning,
som tryckte tungt på hans unga bröst,
det var en fläkt utaf balens stämning,
som gjorde våren till kulen höst.

De varma ord, som på läppen lågo,
de tvungos stumma att stanna der,
och när de två på hvarandra sågo,
låg det i blicken ett tyst besvär.

En fläkt af flärd, som de bägge skydde,
af tom förställning dem bägge slog,
och därför ögat så illa tydde
den varma vår, som på djupet log.

Och därför tigande handen dröjde
så kallt i handen den fordom tryckt,
och därför var det som sucken röjde,
hvad blicken endast bekände skygt.

Men öfver golfvet i jubeltakter
flög flärden yr under glam och skämt,

sen alla ungdomens blyga makter
man bort från sorlande salen skrämt.

Och der var ungdom, och der var nöje,
och bara armar och bländhvit hals,
och lefnadsvishetens matta löje
man log vid toner af strausservals.

Tjuguetårningen.

Han närde engång djerf en blodig dröm
om ryktets lager ifrån krigets tegar,
om massors jubel, efterverlds beröm,
som fjortonårig hjeltehjerna plägar.

Napoleon den store var hans man,
så kunde blott en annan planer hvälfva;
och denne andre väldige var han,
hvars kraft en fantasiverld kom att skälfva.

Han slog sitt läger upp på hemmets brits
och föll i sömn vid stolta segerplaner:
i morgon gälde det ett Austerlitz
och drömmens genier buro bardisaner.

I alla skiften stod hans lycka bi,
det var ett härligt lif, – men tiden strödde
en liten smula kyligt allvar i,
som åter kyligare tankar födde.

Nu är vår hjelte fosterlandets värn,
men önskar slut den tunga värnepligten,
se'n ett års allvar uti en kasern
har slitit skimret af den gamla dikten.

Bouppteckning.

Det är en grupp kring en chiffonier,
en grupp, som sörjer en afliden kär;
två unga flickor och så en man,
de bära krusflor såväl som han.

En glödhög falnar i en kamin,
två ljus af hvitaste stearin
belysning kasta på öppnad klaff
kring smycken, nipper och perlagraff.

Dem har hon burit i lifvet, hon,
som tidigt gick öfver andebron,
som kunnat älska och kunnat nå
sin tysta storhet i hemmets vrå.

När hon föll undan, så bröts en man,
han bröts som styrkan blott brytas kan;
en månad gått, sedan han också
fått öfver bron till den sörjda gå.

Nu är det granskning af stort och smått,
nu draga barnen om boet lott,
nu skingras frukten, som återstår
af många mödor i långa år.

Bak gamla papper och instrument
slår af en händelse upp på glänt
en liten lönn dörr och visar dem
det undangömdaste tankehem.

Man får i handen ett gult kuvert,
man känner stilen och läser der
ett namn, som burits i flydda dar
af den, som se'n deras eget bar.

Det var ett glödande kärleksbref,
som förr en svärmande yngling skref,
när all den känsla han slöt och slöt
sin dam i jublande metrar bröt.

Och öfver skrynklade arket satt
i tankar sedan så mången natt
en vek gestalt, som i tårar såg,
hur hennes värld i det brefvet låg.

Man läste brefvet och man blef stum,
hvar blick blef mera och mera skum,
i snyftning brusto två qvinnor ut;
en man, han tårades en minut.

Så tog han alt, som de funno der,
hvert litet papper, hvert tomt kuvert.
Han tömde tankarnas helga hem
och lade sakta på glöden dem.

Brudbrådska.

Hastigt ilar nålen, trädes på igen,
fäster stygn vid stygn,
det är idel brådska, bröllopet skall stå
inom några dygn.

Lampan kastar skenet öfver arbetsbord,
der man rastlöst syr,
klädningen är skuren, bitar fogas hop,
hvar minut är dyr.

Brudens bägge systrar dela ljufligt värf,

hjelpa till med flit,
och för spegeln profvar kritiskt ögonkast
splitterny habit.

Borta vid maskinen vefvar sömmerskan
lifvets tunga hjul,
brödet fordrar nattvak, nattvak fordrar kraft,
färgar kinden gul.

Och i ansträngdt öga simmar stor en tår,
ingen, ingen vet,
att med den fördunstar lifvets varma hopp,
hjärtats hemlighet.

Brudelakan fina sömmar tårögd hon,
unga brud, åt dig,
men broderad svepning, hånande och kall
åt sitt hopp och sig.

Gatscen efter naturen.

Emellan täta lönnar föll,
än flödande, än spard,
belysningen, som månen höll
på öde boulevard.

Der skuggan dunklast dolde sten
på tuktad trottoir,
der lönnens lummigaste gren
mest tät och bladrik var,

der stod mot stammen lutad tungt
i lumpor en gestalt,
hans yttre var ej längre ungt
hans öga slött och kallt.

Förfall bar hvarje anletsdrag
ett tydligt vitne om,
ett dunkelt om en bättre dag,
som mer ej återkom.

Och när jag kom i sakta mak
och såg och gick förbi,
ljöd genom lönnens rika tak
en strof, en melodi.

En skara barn derinnanför
i fruntimmerspension
sin aftonandakt undangör
såsom en ann' lektion.

Men bakom mig ett hjerta brast
uti en snyftning ut –
ett rop på hjälp ur nöd och last,

en sista, ljus minut.

Jag vände om. Det låg en slant
uti min hand på vakt,
och karlen såg den skimra grant,
men gick med stumt förakt.

Ensam.

Tunga jernvägsvagnars rassel,
rop och helsningar och nickar,
bärare och kappsäckstrassel,
feberbrådska, kalla blickar.

Dragen med i strömmen följer
halft förvånad ensam flicka,
oron hon förgäfves döljer:
ingen skall mot henne nicka.

Ögat irrar kring och frågar,
vädjar stumt till närmsta grannar,
byltet hennes ängslan rågar,
i en knut förstämd hon stannar.

Åter fattas hon och följer
med den mörka menskofloden,
till dess vinternatten höljer
henne sjelf – och återstoden.

Sällskapslif.

Den var så ovanligt hal i qväll
danssalens glatta parkett,
en Venus af gips stod kall på sitt ställ
och gjorde sig lönlöst kokett.

Dracænor med tropiskt yppiga blad
formerade en berså,
längs andra väggen en vissnad rad
halfåldriga satt och såg på.

Anförarns stämman manade just
till svängande chaîne anglaise,
trots fina tonen man märkte en lust
att sluta en lång française.

Ur hvirfveln drog sig ett ensamt par
till brickan i konstberså,
de bytte ett ord ej, men sutto qvar
och sågo i tankar på.

Det gick ej bättre på tumanhand

och skämtet blef utan skratt,
väl pröfvade tanken en lek ibland,
men konstlad blef den och matt.

De andra kommo och det blef lif,
man drack sina damer till,
begynte ett samtal till tidsfördrif
om frihet och Stuart Mill.

* * *

Den var så ovanligt blank i qväll
milsfjärden kring Degerö,
och aftonen drog violett sin pell
öfver drömmande sommarsjö.

På himmelen tände Venus först
sitt silfrade, bleka blossom,
bland stjernorna är hon stundom störst,
hon tände sig högt öfver oss.

Och dubbelt mystisk i spegelvåg
stod strändernas dunkla skog,
och hvad man ej uppe som verklighet såg,
det såg man i böljan nog.

I båten på fjärden man slutat ro,
man vaggade viljelöst,
man sökte att på sin stämning tro
och talade vidt och pompöst.

Man klädde i ganska defekta ord
det bästa, som stunden gaf,
man kom öfverens om att intet på jord
är skönt, som ett somnadt haf.

Så kom man till sig, och det blef lif,
man drack sina damer till,
begynte ett samtal till tidsfördrif
om frihet och Stuart Mill.

Nervositet.

Han vandrar den gamla vägen,
den ofta tillsamman de gått,
som alltid för luftsprång benägen
går tanken i drömmande blått.

Den manar ur skrofliga stenar
ett eko af spänstiga steg,
vid lönnarnes kalaste grenar
ett minne af grönska den veg.

Till tomrummet här vid hans sida

den trollar en välkänd gestalt,
på läpparna leker det blida
smålöjet så underligt kallt.

Han vet att det löjet döljer,
heroiskt och qvinligt ändå,
densamma smärta, som följer
hvar dröm, som i sär skall gå.

Han vet, att hon än ville trycka
till skälfvande läpp och barm
sin skimrande ungdoms lycka,
– då blossar den upp hans harm.

Han tager kring brännande pannan
med vrede ett häftigt tag:
Nej! Hon är som hvar och en annan,
alldaglig och flack och svag!

Han känner det innehållslösa
i sin gamla, utslitna fräs, –
så tar han på alt det nervösa
med första bekanta ett glas.

Åldringen.

Hvilken vacker grupp derborta:
gråsprängd ädling egnar grannen,
unga skönheten sin hyllning;
hvarje svartsjuk, ful beskyllning
halkar slö från gentlemannen.

Öfver lindrigt glesnad hjessa
ligger lugnet majestätiskt;
segraren i lifvets strider
minnes flydda ungdomstider,
och hans tal blir helt patetiskt.

Sjuttonåra skönhet lyssnar
smickersjuk till läckra glosor,
medan elden ur hans öga
lockar rodnaden i höga
purpuröda, varma rosor.

Femtiåring, rik och älskvärd,
bjuder på ett hem som ingen,
enklingssorgen, nyss så bitter,
flyr vid ögonsmek och glitter
från den fjerde giljar-ringen.

Middagsbröllop.

Ligger halft mot svällande ryggstöd lutad
söndagsbarnet, rike bankirens fru;
bröllopsmiddag, sedan en timma slutad,
lemnad dvala, tyngande alt ännu.

Rundt kring salen, spridda i kotterier,
bröllopsgäster läpja ur fint porslin
kallnad mokka, under det melodier
perla fram likt skum på champagnevin.

Lätta dunster doftande blå havanna
draga ljudlöst hän genom festgemak,
fantasier bindas vid dem och stanna
kring festonen uppe i siradt tak.

Der en Bachus, målad i varma färger,
familar rusig efter en vek gestalt,
der en ranka tvenne satyrer snärjer
på en bakgrund, smältande varm, som alt.

Söndagsbarnet, aderton vårar hunnet,
räckt bankiren handen till lifvets fest,
gårdagsbarnet, ännu ej helt försvunnet,
leker bröllop en gång med verklig prest.

Unga bruden, lutad i sammetsemma,
viftar takt till trånande melodi;
sista qvällen hon har att vara hemma
skymmer öfver gästernas apati.

Virtuosen borta vid pianinot
bryter plötsligt tonernas perlband af,
slutackordet dröjer af andantinot
qvar i luften, mättad af doft och qvaf.

Gasen tändes; perlande ädel fradga
gjuter lif i gester och uttryckssätt,
blicken vinner djerfhet och mera stadga,
tonen stiger, man är ej längre mätt.

Frasar siden bort öfver bonad tilja,
smeka blickar formen på troget tyg;
unga bruden sänder emot sin vilja
ögonkast, som blotta en eld i smyg.

Tätt vid henne, vårdslös och mer än ledig,
får en yngling smekande, gunstig blick.

Orden flöda, tanken är mer ej redig,
unga bruden glömmar sitt verldsdamsskick.

Just då nalkas leende brudgum åter,
bjuder bruden finaste klädesärm;
Hymen sjelf ett lekande barn förlåter,
tar offentligt henne i sitt beskärm.

I Mentone.

I Mentone hviska väna vindar,
gunga kronor evigt sommargröna,
Medelhaf i middagsglans förblindar
matta ögat, som det bort belöna.

Fot för fot längs hufvudpromenaden
skrider fram en vagn med kuddar bräddad;
det är så som sjuklingen vill ha' den –
bredvid henne sköterskan är bäddad.

Marmorblekhet öfver läpp och ännu,
marmorrenhet öfver unga dragen,
sjelf förgängelsen ej vanstält henne,
döden dröjer slå, han är betagen.

Hvem hon är, vet ej man i salongen,
veckotal hon mellan tre och fyra
visat sig som nu på hufvudgången
i en vagn, som – ja, som står att hyra.

Hennes ungdom, hennes marmorblekhet,
hennes sjukdom, sätt att bära denna,
och ett älskligt drag af qvinlig vekhet
öka det intresse man måst känna.

Hvad hon lider af? – Det vet ju ingen,
läkarn sjelf står svarslös när det frågas;
ett man vet: det kom med vigselringen,
och det slutar, när ens lifsmått rågas.

Hon är ensam, vet man, baronessa,
svensk grefvinna, eller något dylikt,
utur kusken kan man intet pressa,
sköterskan bemöter alt för kyligt.

Läkarn då? Han går der alla dagar –
Helt betänksamt skakar han sin hjessa
med en min, som öppet nog beklagar
att han känner intet mer än dessa.

Dock en dag han nämnde på terassen
styft ett utländskt namn för sina vänner; –
egendomligt – vattenkalebassen
fälde herren der, som ingen känner.

Först i dag från Genua med trainen
kom han hit att gästa i Mentone,
hela förmidda'n i kors med benen
satt han, läsande sin Cicerone.

* * *

Det är klockan mellan tre och fyra,
promenaden ren af vagnar vimlar
och derborta ser man hennes styra;
dragen långsamt fram af tvenne skimlar.

Blek som alltid, trött som altför ofta,
liknöjd hon sin blick på nejden hvilar,
fåfängt alla söderns blommor dofta,
fåfängt solen alt sitt guldregn silar.

Öfver läppen, fyllig i det sista,
leker der ett smärtsamt litet löje,
som hon nu för alltid skulle mista
sista skuggan af ett svunnet nöje.

Kalla blickar fråga om och fråga,
fråga hjertlöst hennes lefnads saga,
tills en lyftad hatt, ett ögas låga
öfver bleka kinder rosor jaga.

Sjuklingen, som ingen menska känner
ger en nick åt främlingen derborta,
uppå läppen fins ett ord, som bränner,
ingen hör det, kraften kom till korta.

Aldrig kom hon blekare tillbaka,
aldrig blicken större ångest burit.
Natten kom, och sköterskan fick vaka,
aldrig smärtan djupare har skurit.

Telegrammer sändes, kommo, sändes,
gråhårsmänner höllo råd om lifvet,
och när Medelhafvets vårsol tändes,
slöt ett hjerta klappa öfvergifvet.

* * *

Om en vecka drog ett tåg ur staden,
litet var det, sorgklädt midt i grönskan;
närmast liket följde i paraden
enklingen, som vunnit än en önskan.

Ritualen rabblades af presten,
mullen föll, såsom den borde falla,
några blomsterkransar – och för resten
alt hvad släkten gerna kan befalla.

Tåget skingrades, och öfver kullen
log Italiens vårligt blåa himmel;
masken gick till arbete i mullen,
menniskan till hvardagslifvets vimmel. –

Men en främling plockar der helt när
en af lifvets kalla eterneller.
Pappret, som den blomman se'n fått bära,

är den bästa af hans aquareller.

Vid Imatra.

I midsommarnätternas skugga
vi lägga oss sakta på strand,
der Imatras tårar dugga
omkring kataraktens rand.

Vi lägga oss ned att höra,
hur Saimas störtade våg
med stormande sagor kan störa
ur domningen drömmarens håg.

Det är en saga, som rister
granitens hjerta af sten,
och lady'n i tårar brister
och tungsint blir hvar och en.

Ur evigt skummande svallet
det talar en sällsam röst,
den lockar och drar emot fallet
och ekar i hvarje bröst.

I tonfall, gripande djupa,
vår ytlighet hånar den,
från dånande ättestupa
den sjunger om lidelsen.

Den sjunger om splittrade hällar,
om sjudande afgrunds schakt,
när sommarens mildaste qvällar
sin frid öfver nejden lagt.

Idyllen i våra sinnen
sköljs bort af en stigande kam,
och alla stormiga minnen
högt jublande störta fram.

Gå då ej närmre till branten,
tag stödet man bjuder dig mot,
som handen i silkesvanten,
så skälfver din lilla fot!

Det är ej så längesedan
ett svärmande furstepar,
hvars namn man har glömt nu redan,
här uppe på branten var.

Venetianarn såg norden
med dystraste allvar i
och ökade furstemorden
i Imatras tragedi.

Der kullarna blänka så hvita
och spruta sitt perlande stänk,
der såg man en störtlåga slita
jordlivets bindande länk.

Och aldrig ger fallet åter
sitt engång famnade rof,
ty lidelsens vilda despoter
de ha ett omätligt behof.

Teaterbesökare.

Vid luckan är det trängsel utan måtta.
Parterrbiljett, var god, – behöfs blott en!
Fins icke mer. – Låt gå för avantscen;
program också. Tack! Börjar klockan åtta.
Men mins i tid att inta edra platser,
det gäller Ibsen och hans samhällssatser.

Af tidningspressen öfver Norge buren
från Kristiania med löpeldsfart
en nyhet spridts omkring, och ganska snart
i svarta typer på teatermuren
man såg i bjert kontrast mot hvita gipsen:
De unges förbund. Skuespil af Ibsen.

Om några timmar trängs man på parterren
och byter helsningar med väpnad blick,
man känner med sig sjelf att man är chic
och vädjar stumt ibland till närmste herren.
Med kikarn käckt man smickrar och fixerar
den första raden ut – och repeterar.

Då går ridån. Från verlden i salongen
med alt dess smicker, ytlighet och flärd
man går att gästa uti diktens verld
och två sin själ i skönheten och sången,
man går att glömma alt hvad man har syndat,
det lumpna hos en sjelf och alt befryndadt.

På tiljan är det fest och ungdomsgille,
idéer väcka kraft i spänstig håg.
I hvarje ord, i hvarje tanke låg
den norske skaldens öfverlägsna snille.
Ett sken af verklighet uppå det hela,
som bör slå an, som icke kan förfela.

Man nickar bifall ifrån länstolsdyna,
man skyddar nådigt diktarens geni, –
men hur det är, kan man ej låta bli
att granska diktens väf, att forska, syna,
man häpnar öfver skaldens stora djerfhet

och värmen den slår om i köld och kärfhet.

När andra akten hunnit öfver tiljan,
hörs icke längre skallande applåd;
man frågar tyst sitt samvete om råd,
det måste gifva kraft åt goda viljan,
ty man är skymfad, skymfad djupt och bittert,
hur *sant* det också är – det är ej vittert!

Man kommit hit, ej för att oförväget
sin egen afbild se på tiljan stå,
man kommit hit att bättre njutning få;
man känner till det der, det är ens eget.
Ens egen lumpenhet bör respekteras,
den tanken är ju min och många fleras.

Altså en hvissling! Hör, det ljuder flera!
Stamp, skrån och hyssjningar, man krossar helt
den norske skalden, som så tagit felt
om hvad hans typer få representera;
och medan själen höjs af segerglammet,
gör kroppen väsen och rör om i dammet.

Ridån går ned. Man fröjdas åt att draga
en diktarkonung under fötterna,
att rycka upp med sjelfva rötterna
ett diktarrykte, ännu bland de svaga.
Så blir det tyst. – Men ifrån hvita gipsen
i svarta typer hotar Henrik Ibsen.

II

UNGA TANKAR

Sommarfest.

Der lummiga lönnar skyla
förfallets murknade spår
och sprida en svalkande kyla,
när varmaste sommar rår,
der står uti grönska bäddadt
ett lutande tempel qvar,
som tiden sjelf varit rädd att
slå ned, hvad förfallet spar.

På väggarna inskriptioner
och glödande kärleksrim
från flydda generationer,
bestrukna med lossnande lim.

Man läser i prydliga typer
ett välkändt namn från i dag,
der glömskan i morgon dryper

sin trollsajt på hvarje drag.

När engång i ryktets tempel
du ristat med möda ditt namn,
bär ren det förgängelsens stämpel,
och glömskan tar snart det i famn.

Vi sorglösa barn af minuten,
vi kransa vårt tempel med grönt,
när sommarens dag är förfluten,
sekunden vi blomsterbetrömt.

Kom med oss, kom för att sira
gårdagens multnade rest,
härinne skola vi fira
midsommarens unga fest!

Stundens stämning.

Aftonlugn på vikens vatten,
spegelbild af lummig strand,
slummerstämning, innan natten
norrut släcker molnets brand.

Tysta årslag uti qvällen,
döende en valdhornston,
som från furukrönta hällen
jagar ekot inåt mon.

Målare, din pensel fatta,
fäst sekunden på din duk,
skynda, – dagrarna bli matta,
– skuggan är ej mer så mjuk!

Innan rätta ton är funnen
skiftar stämningen till ny,
slummern är i ett försvunnen
ifrån vik och skog och sky.

Får du ock din luft att bära
dofterna från dunkel strand –
målare, din konst i ära,
valdhornstonen ej du band!

Endast i ett känsligt sinne,
der naturen speglas rik,
målar skaparn sjelf ett minne,
fullt af doftar och musik.

Dvergen.

Verldar engång jag önskat tjusa,

lägga undrande till min fot,
blind af medgång i yrsel rusa
rykte, ära, triumfer mot.

Sjunga frihet för slappa slafvar,
bräcka bojor och bryta berg,
trotsa ödets och maktens glafvar,
tills jag lärde, att jag var dverg.

Jätte endast i sinnesruset,
ser jag tröst, der jag förr såg skam,
ser att dvergen ur låga gruset
letar guldkorn i dagen fram.

Höstis.

Våg, som min julle har vaggat,
vik, der min vimpel har flaggat
soliga sommaren ut,
bär på ditt höljande täcke,
stormarna böljan ej väcke,
striden du gett din tribut!

Skummande länge du kämpat,
kölden din stridslust har dämpat,
lugnad du hvilar i ro;
speglar som förr uti qvällen
eviga, stjernströdda pellen
djupt i din blänkande bro.

Fåfänga striden är lemnad,
ytan är frusen, men jemnad
täcker hon brantaste stup.
Tyst du din hemlighet hyser:
aldrig till botten du fryser,
du är för varm och för djup!

Vattenbläddror.

Ett skum på en sommarbölja
har fångat en liffull blick
från strålande middagssolen,
der högt öfver våg hon gick.

Och skummet på sommarböljan
bröt strålens bländande gull
och sände omkring det vida
kring fjärden af undran full.

Hvar vågkam sökte att tränga
det blixtrande skummet när,

det var ju som sjelfvaste solen
sin trollmakt öfvade der.

Ett vindkast spridde det sedan,
och lysande bläddran brast;
men vågorna tumlade längre,
de hade en sådan hast.

De föda ånyo i morgon,
när sol öfver fästet går,
den bländande vattenbläddran,
som fjärden med undran slår.

Arfvedel.

De hade ilat med vanlig fart,
de två decennier bort,
som sett mig fostras till jockey
i lifvets trefliga sport.

Gud signe minnet af far och mor,
de tänkte vackert med mig,
de tänkte smycka med blommor
min färdig banade stig.

Jag skulle göra det goda, som
de bäge aldrig förmått,
jag skulle hinna den lycka,
som inga fäder ha nått.

Men så kom tiden och gaf en vink,
och lifvet miste sin prakt:
jag skulle också mot grafven
gå verldens vanliga takt.

Jag skulle bana min egen väg
trots alt hvad de hade gjort,
jag skulle spörja detsamma,
som redan de hade sport.

Jag skulle också få samma svar,
som redan de hade fått,
och lära kommande släkten
att nå hvad jag icke nått.

De skola göra det goda, som
jag sjelf ej nå'nsin förmått,
de skola hinna den lycka,
som inga fäder ha nått!

Försoningsgård.

Han hade också sin egen tro
på idealerna haft,
han hade legat i lugn och ro
och satt i drömmar sin kraft.

Men när han hunnit sin middagsstund,
så kräufde lifvet hans flit,
hans dag var möda, och hvarje blund
förstörde oro och split.

Det var hans hårdaste arbetstid:
han ville lemna i arf
ett moget verk utaf drift och id
att fylla samhällets tarf.

Och blef han hjertlös, och blef han hård,
så fick han fylla sitt värf,
och förr'n han lades i kyrkogård,
han skattat lifvet sin skärf.

Han offrat mycket, sitt ungdomshopp
om själens adel och frid,
men i sitt rastlösa lefnadslopp
för dem han ej hade tid.

Det restes vård på hans multna ben,
kulturen sörjde sin drott,
och minnesruna på huggen sten
han utaf samtiden fått.

Ett stenkast längre en torfbänk bar
halfvissnad krans från i går,
och minnesrunan på grafven var
en sommaraftonens tår.

Här multnar en, som af grafvens frid
ej mer än friden begärt,
han hade också sin ungdomstid
och många drömmar, som tårt.

Han hade också sin verkningskrets,
men som han sjelf var den stum,
så stum, som glömskan i qvällen bredts
på lifvets svinnande skum.

Två grafvar tälja en saga om
två lif med olika lott;

till den ena verlden med buller kom,
den andra grönskade blott.

Men tänkarn stannade tveksam kvar,
när menniskohoparna gått;
ifrån en grönskande graf han skar
friskt löf till stenvården blott.

Ungdomsvishet.

Der gick en yngling, närde tomma tankar
om världens uselhet och menskans lott,
och såg i spillror ramladt re'n det slott
hans fantasi fört upp på gungflybankar.

Han leddes djupt vid lifvet – stackars lifvet!
vid kvinnor, pengar, vänner, ära, alt,
och bakom nöjets retande gestalt
han såg ett tomrum, tröstlöst, öfvergifvet.

Det guld han smält ur fantasiens deglar
har guldets snöda värde blottat klart,
han genomögnat lifvets gåtbref snart,
trots att sigillet det ännu förseglar.

Den skörd han gjort på aldrig sådda tegar
har mättat honom helt på lifvets fröjd,
till lefnadsvishetens sublima höjd
han klättrat upp på aldrig resta stegar.

Det låg om lidanden en sällsam saga
på mulen panna, dit hans demon skref:
låt bli att röra mig, jag sådan blef,
för det i ro jag fått mig sjelf bedraga!

Väderil.

Har du sett, när sundets spegel
krusas af en yster il,
när med plötsligt fyllda segel
slupen som en skjuten pil
fattar fart och går emot den
tre streck högre upp än nyss,
så det frestar rätt på skoten,
som vid allra värsta kryss.

Nyss med slappa segel dref jag
utför lifvets lugna elf,
plötsligt utaf ilen blef jag
bragt tillbaka till mig sjelf.
Pråmen endast lugn kan flyta,
lastad säkert för sin färd,
men min fart vill jag ej byta
mot all trygghet i vår verld!

Ledfyr.

På bergfast klippgrund det står en fyr,
der bränning bryter och skummet yr
i höstdagjemningens stormar;
omkring den går vågen i skumdräkt hvit
och suckar sin klagan för hård granit,
hur nyckfullt hvart vindkast den formar.

Blott den som reser på klippfast grund
sin fasta byggnad mot himlens rund
så högt öfver svallet det vreda,
att han blott af stänket från böljorna nås,
när uti millioner atomer de slås,
blott den förmår lysa och leda.

Min vildros.

Hon är ej fostrad i kruka opp,
hon har ej öppnat sin första knopp
för att bli hyllad, beundrad,
och sist på fägringen plundrad.

Hon tål ej stödet, hon växer fri,
må andra bundna vid käppen bli,
må andra vekliga, sjuka,
sin lifskraft dra' ur – en kruka!

Hon har en stängel, som ej blir bräckt
af första yrande, glada fläkt,
hon är ej skör, men hon böjes,
och deri lifskraften röjes.

I fria luften hon blommar gladt,
i sol och regn, genom dag och natt
hon vecklar ut sig mot ljuset,
men står dock rotad i gruset.

Hon har en doft, som ej blåser bort,
en purpurfägring, om också kort,
och på dess kronblad de skära
står skaparns skönaste lära.

Förädlad stiger i hennes saft
det låga grusets fördolda kraft
och möter rodnande strålen,
som kysser daggfyllda skålen.

Ögonblicksfotografier.

Två sekunder blott – och plåten,
känslig för hvar ljuseffekt,
fästare redan väna bilden,

delat ljus och skugga täckt,
fångat blixtnabt ögats stråle,
som en smula vemod har,
trots att lena läppar småle,
trots att pannan molnfri var.

Dussinvis beställda spridas
korten kring till vän och slägt
att beundras och att klandras.
– Men jag vet dock, hvar du väckt
en kopia mera trogen;
den beställs ej dussinvis,
ingen kritiker är mogen
ge den klander eller pris.

Två sekunder blott, – och hjertat,
känsligt endast engång så,

fästat re'n af väna bilden
mer än ytan bjuder på,
fångat blixtnabt ögats stråle,
som en smula vemod har,
och från läpparna som småle
vänta varma frågor svar.

Prinsessan i det sofvande slottet.

Jag vet hvar yppiga kronor hvälfva
ett lummigt tak öfver sagoslott,
der halfva dagrar på marmor skälfva
bland vilda rosor och friska skott.

I morgonslummer och drömmar sänkta
stå alla väsen i denna verld,
likt friska kalkar med dagg bestänkta,
likt jungfrukärlek, än ej begärd.

Der luta genier med varma kinder
sin rosenskatt emot bländhvit arm,
der andas vidgad och utan hinder
så mången knoppande liten barm.

En kylig stråle kristallklart vatten
sin svalka sprider ur rik fontän,
och öfver alt är det tyst som natten,
i slott och lustpark, bland höga trän.

En enda kyss blott – och slummern brytes,
och dagern spelar i dunklet in,
en enda kyss blott – och alt förbytes,
och hela verlden är min – är min!

I andlös spänning som prins jag lutar

mig sakta öfver prinsessan ned,
jag vet förvål, hur den sagan slutar,
jag vet förvål, hvad jag leker med.

Än är det tyst, som i höghvälfdt tempel,
än har ej något dess andakt stört,
och alt bär oskuldens väna stämpel,
än har ej hennes min läpp berört.

Skall jag då lemna det åt den förste
med mindre hänsyn och mera mod?
är jag ej här i mitt slott den störste,
har jag ej ädlaste kungablod?

Så ångar döfvande och narkotisk
en doft, som rosorna andats nyss,
för ljuft berusande, för erotisk,
– jag sjunker helt i en glödhet kyss.

Ett qvarglömdt ax.

Skörden slutats, åkern bergats,
kärfvarne till logen förts,
skogen mångfalt brokig färgats,
bladen utaf frost berörts.

Men vid dikesrenen böjde
än ett ensamt ax sitt gull
trött mot tegen, der man plöjde
för den nästa skördens skull.

Fåfängt på sin mogna börda
länge axet burit re'n,
frosten ensam skulle skörda
frukt, som mognat längese'n.

Men då axet såg mot logen,
längtande att hinna dit,
plöjde plötsligt skarpa plogen
upp sin fåra ända hit.

Strået bröts och marken vändes
kall och fuktig öfver det,
och en liten solglimt tändes
på den graf som plogen redt.

Om en vecka fram ur mullen
späd en vårlig grönska sköt;
öfver axets graf på kullen
sjelfva hösten kransar knöt.

Iskristallen.

Uti färglös skymning slöt decemberdag,
ljudet knappast dött af middagstimmans slag,
innan solen bleklad sjönk bak frostig skog
och från vinterdagen alt dess glitter tog.

Blek som drifvan dröjde aftonljusningen,
arm på färger var hon vålnad blott af den,
som i flydda dagar gaf åt qvällen glans
och sin purpurfärg åt böljans sommardans.

Under träd, som buro rik en rimfrosträgt,
såg jag huru solen nyss sin fackla släckt,
ingen stråle lekte uppå drifvan mer,
sjelfva aftonrodnan ingen färgprakt ger.

Och en fråga stälde jag helt tyst till den:
har du ingen färgvarm återspegling än
för de kulna dagar, när all skönhet tröt,
var den purpur lånad, som på vågen flöt?

Föll från grenen sakta då en iskristall,
aftonrodnans blekhet bröt den i sitt fall,
uti tusen rika färgnyanser bar
lilla iskristallen aftonrodnans svar.

Aprilblomster.

Hvad skulle du fram att göra
och tala om sol och vår?
Hvem hör på din bleka saga,
när vintern omkring dig rår?

Medlidsamt nästan jag bryter
din skälfvande stängel af
och tar dig till ett kuriosum,
som våren i brådskan gaf.

Så mången annan ju brytes,
som kommit för brådstört till,
och hålles för ett kuriosum
i mensklighetens april.

Skymning i templet.

Sorgen har sin saga,
altför tysta saga,
för att allas blickar
på sitt allvar draga.

Sorgen har sitt tempel,
altför helga tempel,

för att på sitt yttre
bära korsets stämpel.

Templet har sin dager,
vemodstunga dager,
som kring kor och nischer
dunkla docket drager.

Det är skumt derinne,
altför skumt derinne,
för att kunna lysas
upp af något minne.

Och besökarn famlar,
som hans öga famlar,
intet enda intryck
han ur dunklet samlar.

Luften kännes tyngre,
andedragen tyngre;
är man utom dörren,
blir man liksom yngre.

Helgon har här ingen,
kärleksoffer ingen,
ljusen tänder ingen
inom altarringen.

Vid strandbrädden.

Silfrade, lätta krusning,
väckt uti morgonljusning,
borta på vikens glatta,
blånande böljeban,
tankfull må jag betrakta,
hur du ur viken sakta
ger dig på din regatta
utan en enda plan.

Vaggad af morgonvindar
ögat du halft förblindar,
silfver och guldpaljetter
öfver din kosa strös,
yrande lätt i hågen
härmar du redan vågen,
styr emot fjärdens slätter
jublande, sorgelös.

Törs jag uti din friska,
sorlande ungdom hviska
tankar af mera mogna,
mindre förgyllda år?

Skall jag din glädje grumla? –
Fritt må du hellre tumla,
drömma den aldrig trogna
drömmen om evig vår!

Ty när i qväll du landar
borta, der blicken blandar
himmeln och blåa hafvet
lätt med en strimma land,
vet jag, att när du somnar,
tyst i en suck välkomnar
hoppet, som var begrafvet,
länge förbidad strand.

Dikthäftet på salongsbordet.

Diktarmöda, bunden in i permar,
frukter af ett törnströdt konstnärslif,
blifna till ett lättsmält tidsfördrif
för en tanke, när den nå'ngång svärmar.

Luftigt lätta barn i grannlåt fångna,
lagda fram som prof på vitter smak,
skall ej tiljan i ert drömgemak
under hvardagstankens stöflar bågna?

Fly ej dofterna från alla kalkar
i ert förr så rika blomsterland,
hör man icke som en suck ibland
efter någon droppe blott, som svalkar?

Skingrar sucken ej, som bojan galler,
drömmens hela luftiga gemak,
och der lifvet skulle under tak,
blomma der ej endast eterneller?

Dikthäftet på arbetsbordet.

Lilla häfte der vid arbetskorgen,
utstald ej på prunkande parad,
man har märkt och vikit dina blad
blott till hviloplats för hvardagssorgen.

Ofta ser man tvänne ögon fyllas
klart af tårar – dyrbar hjertkristall –,
när den varma diktarns känslösvall
af ej mindre varma känslor hyllas.

Faller tåren, får den bli och glittra
mellan raderna som hjertestänk,
och fördunsta bort till luftig skänk

åt den själ, som pröfvat alt det bittra.

Då ha några enkla bokstafstecken
slagit brygga mellan själ och själ,
då ha strängar klingat varmt och väl,
då ha de fått lif, de svarta strecken.

Sved.

Jag hade den vackraste lilla brant
med dungar af björk och al,
och fridlyst sjöng uti videts snår
vårnätternas näktergal.

Och tufvan var fuktig och mossan rik,
och närande var min grund,
och vågen gaf dubbelt skön igen
min verld i ett spegelsund.

Nu ligger min lummiga lilla brant
afmejad på björk och al;
i askan af alt hvad den alstrat förr
mina fröjder jag strött och qval.

Der spirar väl än före skördetid opp
långt mera, än hvad jag bränt, –
dit ströddes så mångt ett vackert hopp,
så mångt, som ingen känt.

Indisk saga.

I forna tider ett fruktträd bar
det äpple, som mannen och qvinnan var.

Från fröet förenade, mognade de
för lifvets fröjder och för dess ve.

Vid skördetiden gud Brahma skar
itu hvart äpple, som trädet bar.

Och halfvorna blandades om hvarann,
en hälft var qvinna, den andra man.

Men Brahma sade: jag ger åt den,
som hittar sin rätta halfva igen,
mitt högsta goda, mitt första pris,
jag skänker åt den mitt paradys!

Då blef det ett sökande. Hur det gick,
en annans halfva en annan fick.

Man passar och jemkar på alla vis,
men ingen får Brahmas paradys.

Och ännu man lappar och skarfvar altjemt
den helhet, som Brahma har klufvit på skämt.

Flugsurr.

Vi storma som flugor mot fönsterrutan,
och alla ha vingar, och ingen är utan.

Vi surra, vi krypa, ta' ansats och falla
och börja ånyo, ty ut ska' vi alla.

Der äro vi hemma, der ute på muren,
der blåser ju vinden, och der är naturen!

Så storma vi alla ånyo mot rutan,
den springer väl engång – jo, tvifvelsutan!

Derinne i salen vid matbordet festa
de öfriga flugorna och de flesta.

De frossa dessert och drunkna i glasen,
de söla ner duken och fortlanta rasen.

Kring faten i klungor de lustigt sig lagra,
vi flyga mot rutan och surra oss magra.

Vi lefva för solsken, vi dö derförutan
och flyga i stormlopp mot rutan – mot rutan!

Välmening.

Man sitter omkring ett arbetsbord
som vänner i ro tillsamman,
man faller stundom en rad af ord,
som väcka en högljudd gamman.

Der ligger en samling fullskrifna ark,
ett foster af unga bloden.

Man gaf hans pegas en vänlig spark
och sökte att bättre sko den.

Man löste känslornas rosiga söm
och granskade bilderna kritiskt,
man hade så lätt att slå sönder en dröm,
och man gjorde det gerna och nitiskt.

Heroiskt författarn med kritikern log
åt sina känsliga strängar,
ty han förtjenade mer än nog
de väl applicerade slängar.

Väl sökte han skydda sin sångmö's hull,
när man gått åt henne illa
och nypt den sköna med blånor full,

och mångt, som hon lidit stilla.

– Nå, unga sköna, hvar är nu den barm,
så hvit som den hvitaste marmor?
Hvar är den vackert rundade arm?
Du ser ju ut som din farmor!

Pegasen fick jernskor och dansar ej mer
som tankarnas bajaderer.
Den tyglas på cirkus och bugar för Er
och samtliga veterinärer.

III

SKÄRGÅRDSMINNEN

Skärgårdsgästen.

Det var när en gråmulen sommardag
omärkligt i skymning dog,
som han gjorde vid bryggan sitt sista slag,
och ankaret gled ifrån bog.

Det var när han ändat en ensam kryss
i regndusk så minnestung,
som han tänkte på huru stolt han nyss
drog ut som jublande ung.

Hvad sedan timat, som töcknet det låg
i slupens fåra bakom,
men in i töcknet han envist såg,
der det uti massor kom.

Han prisade icke sin lyckas gunst,
att hamnen han nått i tid,
han bytt mot irrfärd i dimma och dunst
sin dåsiga godtköpsfrid.

Fast dimman drog öfver utsigt vid
ett sörjande, disigt dok,
han stod dock qvar uti inre strid,
på honom blef ingen klok.

Och folket i torpet till hvila gick
i undran på sommargäst,
som töande himmeln ur båten ej fick
till qvällsvardens kallnade rest.

Han haft som sällskap helt några blott
på leende segelfärd,
ett enda hviskande svar han fått,
ett enda, som grusat en verld.

Sist drog han en suck, och hans vakna blick
for upp emot topp och stag,
han reste sig upp, han ändrade skick

och stälde allting i lag.

Hvar lina han samlade lugnt i ring,
han riggade båten af,
och dimman tätnade spöklik kring
ett hopp, som blef lagdt i graf.

Rorsmannen.

Der satt vid rodret en sällsam figur
i oljerock och sydvest;
mot seglet slog smattrande regnets skur,
man sökte sig hem från en längre tur
och klandrade vädret som bäst.

Hans öga for öfver hafvet ut,
än fäste han uttryckslöst
sin blick på fockseglets vätta klut,
men stundom den dröjde en hel minut
på sällskapet halft nervöst.

I fören bland packning och våta skot
trots regnet man gjort sig glad,
man skämtade högt öfver regnbyns hot
och tog under glam hvar störtsjö emot,
som båten på sida lad'.

Det mörknade redan på fjärdens våg,
augustinatten föll på;

för refvadt storsegel skötbåten låg,
och regnbyn hven uti tackel och tåg,
men rädd var ingen ändå.

Der kom en störtvåg med högrest krans
och slog öfver båtens stam
ett regn af skum, och det gick som en dans,
när ingen med uti båten fans,
som bragte sitt mod på skam.

„En bränning förut! Håll klart, låt gå!” –
och snart uppå annan bog
klöf skötbåten vågen. »Drag dikt, rätt så!
Ej skall någon stormby på båten rå,
när sådana tag man tog.”

Kommandoorden dem ropade han
i oljerock och sydvest.
När båten vände och bränningen brann,
en blixtnur hans öga till fören hann,
– det var som en stum protest.

Der satt hon så modig med kappan lätt
kring axlarna kastad blott,

det var som om vikingens brud man sett,
när land och föräldrar hon öfvergett
och till sjös med sjökungen gått.

Men bruden, vikingens stolta brud,
hon hvilade trygg sin arm
mot honom, som satt der, säll som en gud,
och tolkade tyst uti brutna ljud
sin kärlek, förtrogen och varm.

Det mörknar altmera, men himlen ler
alt ljusare dem emot;
hur ljuft att i dunklet, när ingen ser,
få trycka den hand hon så villigt ger,
det är bättre än tjäriga skot.

Men borta vid rodret en annan satt
i oljerock och sydväst
och vakade vågen i becksvarn natt
och bragte i säkerhet andras skatt
till lycka och bröllopsfest.

Vestersund. [1](#)

När vågen gått öfver Mörnäs fjärden
och vuxit skummig på milslång stråt,
mot skärgårdsbandet
vid Elgölandet
sitt hafsskumsoffer i qvällen bär den
och stänker steniga stranden våt.

Der häckar mås uti bergets skrefva,
der tvinar tall uti mager jord.
En kalkstensåder
sin skatt förråder
för hafvets böljor, som ostördt gräfva,
der hackan aldrig har blifvit spord.

Men följ med vågen och sök bland uddar,
bland branta holmar och kala grund,
så vidgas leden,
så växa träden,
och när du tätt vid en klippa snuddar,
så är du inne i Vestersund.

Här sträcka villor ej smärta stänger,
det fins ej flaggor af regnbågsfärg,
men gråa väggar
och några häggar,
och så en gårdsplan, der gräset tränger
sig tätt och frodigt kring grundens berg.

Här var det engång, som fröet grodde
till mången saga, nu välbekant;
här täljde måsen
och vilda gåsen
sin lefnadssaga för en, som trodde
och sedan tolkat dem varmt och sant.

Der höjer sig ur de djupa vatten
en ogästvänlig och ensam ö.

Tag dig till vara:

Signora Mara
från Tistelön i den mörka natten
skall fånga seglaren med sitt spö!

Der bakom udden i djupa viken
gå lätta ränder i bottnets sand.

Unda Marina
har tryckt de fina

små spåren, när hon ur djupets riken
kom upp att leka en qväll på strand.

När mjuka vassen i viken hviskar
sin veka saga för somnad våg,
le glömda verldar
kring sund och fjärdar
i sällsam genglans, som vänligt friskar
ett minne upp af vår barnahåg.

Nu är det längese'n tomt derinne
och skalden gästar ej Vestersund,
men öfver landen
bar konstnärsanden
det lätta, flygtiga sommarminne,
som spirat upp ifrån denna grund.

Morgonbad.

Bland daggen i doftande gräset,
som reser sig trögt i vårt spår,
vi skynda mot sandiga näset,
der hafvet i dyningar går.

Ett språng ifrån klippan der nära –
ett bubblande, svinnande skum –,
och soliga böljan får bära
oss högt öfver hafsgudens rum.

Då gungar en dyning så sakta
den hvilande simmaren fram,
som böljorna hafsskummet frakta
från gårdagens brusande kam.

Jag famnar dig väldiga, vida,
nu solglänsta, drömmande haf,
den friskhet du ensam kan sprida
jag känner i lemmarna af.

Djupt ned i din skimrande bölja
jag söker din härliga skatt,
der algerna klipporna dölja
din helsa jag skall dyka fatt.

Kom, följ mig du stärkande sälta,
gjut kraft i min ynglingabarm,
att bördan jag engång må välta
från sinnet med stigande harm!

Du haf, du det endaste friska,
förbildningen lemnar jag trött
ibland dina böljor, som hviska,
att en Afrodite du födt.

Turisten.

Längs fartygsleden går allfarvägen,
turisten ångar vår vik förbi,
vår villa, tjugande nätt belägen,
är gömd i grönskan, – och der bo vi.

Väl träda hundrade små idyller
på ljusgrön bakgrund för tröttad syn,
men just när solen dem bäst förgyller,
de dyka bort bakom lummigt bryn.

Han vet så föga hvad udden skymmer
och hvilken trefnad vår koja har,
han har sin resplan, sitt verldsbekymmer,
som utan ro honom framåt drar.

Han har biljetter för hela turen,
han hinner icke vår gästvän bli,
hans tid är knapt efter måttet skuren,
hans nöje sjelft blir ett tyranni.

Han har sin hyttplats och sina vanor,
sin dyra helsa och sin diet,
han får ej plöja de friska banor
dem endast fiskarens tråköl vet.

Han skall ej kunna förstå att fatta
i skot och roder med lif och själ,
hans tankar äro för sysselsatta,
han för ej sjelf öfver sig befäl!

Men viker någon från allfarvägen,
der alla ånga vår vik förbi,

så ser han, tjugande nätt belägen,
en liten villa, – och der bo vi.

Stormen sjunger.

När molnet mot rutan gråter
sin sorg öfver jordens ve,
och hvinande regnbyn låter
sin styrka hvar vandrare se,
när löflösa armar sträckas
mot skyn med en bön om nåd,
men hånfullt i stället bräckas,
och seglaren saknar råd,

då drage gerna de andra
gardinen för fönstret ned,
vi skynda ut för att vandra, –
re'n länge var stiltjen led.

Det är en pust ur vårt eget
förklämda och trånga bröst,
den vind, som rasar förväget
bland branta gaflar och röst.

Längs instängda gator sopar
trots regnet ett moln af grus
och jagar förskrämda hopar
regndrypande inom hus,
men högt öfver gnisslet dånar
hafsbränningens jubelsång,
som härligt af åskan lånar
sin väldiga, jemna gång.

Stryk hatten bakut och lemna
fritt spelrum åt regn och vind
kring pannan att rynkor jemna
och locka en ros ur kind!

Låt hafsluften pressad lunga
få fylla med saltigt stänk,
och sorger, lätta och tunga,
i vindarnas hvirfvel dränk!

Hvart aggande, sjukt bekymmer
tar stormen på väldig arm,
på oron, ditt sinne rymmer,
han andas sin stolta harm.

Han blossar upp uti vrede
på alt det lumpna du när
och sjunger ett hånfullt qvåde,
hur bojan är fången kär!

„Kom ut till mig för att lära,

hur bojer bräckas och lef!
Jag sjunger din moders ära,
naturens, som främling blef.
Jag rensar från qvalmet och qvafvet
en pestsmittad, sjuklig verld,
det fria, oändliga hafvet
är min och är helsans härd.”

Skärgårdsfarväl.

Slupen riggad i viken väntar,
seglen fladdra för frisk sydvest,
höstsol fram mellan regnmoln gläntar,
blickar afsked åt sommargäst.

Draggen lättas och vinden spelar
morgonfrisk uti tjäradt tåg,
bogen böljan i perlor delar,
men förstämd är min unga håg.

Fjärden ligger i morgondager,
breder stålgrå sin yta ut,
när min kurs öfver den jag tager,
ler i blått den för en minut.

Öfver holmar och sund och hällar
dröjer minnet af sommarsol,
friska dagar och lugna qvällar,
– och jag tyckte, att göken gol.

Sommarns stunder, så hastigt flydda.
I minnet kring strand och skär,
ungdomsdrömmar, ännu ej tydda,
knoppats, blommat och tjusat der.

Berget högt öfver sundets spegel
nickar mossigt ett tungt farväl;
låg ej under det hvitt ett segel,
tog ej Hon i dess afsked del?

– Från dess brant i augustinatten
hvilat ögat på månkla sjö:
Silfverskimmer kring vida vatten,
djupa skuggor vid tvärbrant ö.

Der i viken, som udden skymmer,
ligger bäddad på lummig strand
liten villa, som mycket rymmer,
tanken hittar der väl i land. –

Brisen friskar och ut mot sundet,
der ej synkretsen skymmes mer,
ilar slupen och väjer grundet,

som man gult genom böljan ser.

Friska stänket från salta vågen,
slupens snabbhet på gynsam läns,
gjuter helsa i tunga hågen,
så kring hjertat helt lätt det käns.

Salta våg, som så ofta burit
hän mig lystert på skummig kam,
vida fjärd, som jag ofta skurit,
slå din sjö emot smäcker stam!

Gjut din friskhet i nertyngdt sinne
och ditt djup, utaf ingen mätt,
så jag ständigt må långt derinne
ega skatter, dem ingen sett!

Blif min sångmö, du vreda bölja,
hvitgrön, skummig i vinterstorm,
låt oss högt emot stranden skölja;
lyster oss det att byta form,

gå vi tyst att i sommarqvällen
dö mot tufvan på blomsterstrand,
eller locka vi fram ur hällen
långsamt eko från drömmars land.

Hägring.

I söder, der utskären bilda
mot hafvet en vall af granit,
der vågorna vältade vilda
och bränningen skummade hvit,

der ligger bak skyddande raden
af nötta, försåtliga skär
en ö, der familjen från staden
af hafsluften helsa begär.

Bland rönnarna reser en villa
sin tornspira upp emot skyn,
och qvällsolens strålar förspilla
sitt gull öfver småskogens bryn.

Jag såg öfver bölja, som glödde
vid höstsolens dröjande kyss,
hur rosor af purpur hon strödde
kring jakten derute på kryss.

Och minnen från sommaren stego
ur vågen, som häfdes och föll,
och alla jag tog i min ego,
hvert enda sin färgglans behöll.

Der skimrade varma blickar,
der ljödo de ord igen,
dem kärleken blygsamt skickar,
när ej den är yppad än.

Och hoppet sin färgprakt stänkte
bedårande rundtomkring,
så verlden i sagodrägt blänkte,
och sköflade ingenting.

Försjunken i minnen så ljusa,
så skära som aftonens gull,
jag smeka dem lät och berusa,
förgylla en tillvaras mull.

Och se, när mitt öga jag höjde
och såg öfver svallande sjö,
ej mera på hafsytan dröjde
de soliga minnenas ö.

Lätt buren af dunster hon redde
sin färd ifrån stormar och höst,
och solen förklarande bredde
ett skimmer kring klippornas bröst.

Du ö i den fagraste fågning,
den soliga minnen dig gaf,
du lätta, du luftiga hägning
på nordlandens höstliga haf,
stig högt öfver vågen och tvinga
ur gruset en gnista af tröst,
när sjelfvaste klippan kan svinga
mot höjden från stormar och höst!

När fjärden i månsken ligger.

När fjärden i månsken ligger
och aftondimma,
fantastiska dimgestalter
ur viken simma.

Ur viken, der granar dölja
en sommarvilla,
går skuggornas tåg mot fjärden
ljudlöst och stilla.

För nattliga lätta brisen
med tåget följer
en slup, lik en annan skuggbild,
som natten höljer.

Med skuggorna följa tankar,

formlösa äfven,
ur dem väcks seglarn vid prasslet
af bog mot säfven.

Fast seglet är slapt och vinden
knapt mer kan märkas,
tycks farten svindlande hastig
altmera stärkas.

Alt mattare fåran glimmar
der bakom rodret,
och månen kastar sitt skimmer
alt mera lodrätt.

Och seglaren far med handen
lätt öfver panna,
der formlösa tunga tankar
som perlor stanna.

Bakom honom ligger viken
i silfverslöja,
der alla hans bästa tankar
för alltid dröja.

Bakom honom ligga stunder,
på löften rika,
på löften om ro och sällhet,
som alltid svika.

När fjärden i månsken ligger
och aftondimma,
fantastiska dimgestalter
ur viken simma.

Ur viken, der granar dölja
en sommarvillan,
går skuggornas tåg mot fjärden
ljudlöst och stilla.

Novemberstorm.

Du är min årstid, du mörka, kalla,
med dyster dager och regntung sky,
med gula skogar och blad, som falla
för stormens rensande friska by.

Än bär du sorgsen i många dagar
på vissna minnen från solljus tid,
din bölja blytung mot stranden klagar,
och molnet brister i gråt dervid.

I dimgrå dager din morgon randas,
så tröstlöst grå är din korta dag,

och nattens skuggor med qvällens blandas
i samma färglösa hvardagslag.

– Men glömde stundom för ljusa minnen
från flydda dagar du detta nu,
då tvang i höstliga kulna sinnen
en sällsam genglans af sommar du.

Och öfver rosor, dem sjelf du härjat,
du spred din solglans helt julivarm,
i bitter sorg du naturen färgat,
mångbrokigt yppig – och likväl arm.

Och därför tårstänkt ett vemod dröjde
på färgnyanser i brokig lund,
och därför tungsint en suck sig höjde
ur månklar bölja i midnattsstund.

– Men bäst du sörjde och bäst du väckte
ett minne än af din svunna dag,
du dina bojor af minnen bräckte,
– det var ett hurtigt, ett karlatag!

Der slog i skumdräkt den första böljan,
som stormen väckte på iskallt haf,
med jättekraft öfver qvadermöljan,
som skydd åt skeppen i hamnen gaf.

Der bröts en annan i millioner
små hvita perlor mot klippig grund,
och stormen sjöng sina djupa toner
och molnen refvos kring himlens rund.

– Bort alla vissnade bleka minnen,
din falska färgprakt kläd af, du skog!

I alla hågkomster, bort, försvinnen,
jag redan skattat er mer än nog!

Och becksvart hafvet sin bölja häfver,
och brottsjö bryter mot skarpa skär,
och vattenmassan får lif och lefver,
och stormen stänket kring rymden bär.

* * *

Snart ligger kyligt och hvitt ett lager
af snö på löfven i naken skog,
i bojor hafvet sin hvila tager,
der nyss det högt öfver klippan slog.

Då blir det friskt i natur och sinne,
så rent och kallt öfver skog och dal,
ej något bleknande sommarminne
kan väcka glömda, förgråtna qval.

IV

FRAGMENT AF EN KÄRLEKSDRÖM

I skäraste morgongryning,
när dimmorna gå i rödt,
har jag på en purpurdynning
vårdrömmarnas drottning mött.

Jag såg henne långsamt gunga
mot strandens förvuxna snår,
och sorgset skaka sitt tunga
och glänsande långa hår.

När talltrasten stämde i lunden
yrvaken sin första drill,
när vågorna väcktes i sunden,
då var hon ej längre till.

Det sägs om en dödlig, som möter
den öfversinliga så,
att han uti lifvet stöter
på faror, hvart än han må gå.

Han bär dock inom sig sin fara,
den blir han ej nå'nsin fri,
den farliga bilderskara,
som kallas för fantasi.

1

Från söder en sägen jag hörde,
romantisk som Loreleys,
hur sonen af alperna biktar
sin kärlek i Edelweiss.

Från gletschernas isregioner
med fara för lifvet han bröt
den blomma, som alpernas dotter
till klappande hjertat slöt.

Blott Edelweiss låter han tolka
sitt varmaste ungdomshopp,
ty alpluftens omängda renhet
hon sluter i fjunig knopp.

Så växer bland drifvor deruppe
en blommande kärleksdikt,
hvar rottråd bär hoppet om gensvar,
hvert kronblad en blygsam bikt.

Jag bringar en blomma jag äfven
från lifvets stenhårda grund,
den vuxit bland is och bland drifvor
en värmande solskensstund.

Med fara för lifvet jag nådde
den brant, der min blomma stod,
fast kölden gjort alt, för att isa
min lifsvarma, unga blod.

Tag därför, du tankarnas tärna,
min blommande kärleksdikt:
hvar rottråd bär hoppet om gensvar,
hvert kronblad en blygsam bikt.

2

Vi möttes, vi stannade, bytte en blick
och bytte ett ord också,
vi möttes ånyo och togo igen
de småmynt vi vexlade då.

Vi egde ju bägge en ymnig skatt
från ungdomens rika förråd,
vi stickade bägge vårt framtidsbanér
med hoppets rosiga tråd.

Vi önskade intet, vi egde ju alt,
vi egde vår tro på hvarann',
vi yppade intet, men blottade dock
hvad dunklast på djupet brann.

Jag fick ett förstulet ögonblick
dig lyfta på senstark arm,
jag vet, att du kände hur hjertat slog
i svällande ynglingabarm.

Trots mörkret jag kände ett ögonkast,
som brännande hemlighet bar,
och natten, den regniga natten blott
vår tysta förtrogna var.

3

Vid min bok jag satt och drömde,
arbetsallvaret jag glömde,
och hvad nyss jag högt fördömde
sjönk jag helt uti.

Buren utaf sommarflägtar,
rusiga af blomsternektar,
gled din bild förbi.

Mellan nyss så torra bladen
börjas ystra kavalkaden,
hvarje bokstaf lemnar raden,
det blir fröjd och lust!

Liffullt solsken låg, der senast
torra tankarna allenast
stått med mig en dust.

Hvarje liten bokstaf spritter
uti solljus, vår och glitter,
och ibland dem fångad sitter
just din ljusa bild.

Huru skall vid sådan gamman
tankarna jag hålla samman?
Mödan är förspild!

Och jag låter tanken flyga,
solen mellan bladen smyga,
intet kan mig öfvertyga
att jag illa gjort.
Fritt må nu din bild mig tjusa,
sommarflägtar fritt berusa,
öppna Edens port!

4

Jag söker att binda tillsamman
frisk barrdoft och fjärdens blå
i klingande metervågor
med rimmenas skum uppå.

Och alla klingande vågor
de skola omkring dig gå,
de skola dig famna och vagga
i barrdoft och fjärdens blå.

5

Bäst man talade om kärlek,
bäst man talade om lycka,
såg på mig man, och man frågte,
hvad jag kanske kunde tycka.

Det var vackert nog och vänligt,
men jag satt liksom förstenad,
ty så plötsligt kom den tanken
att med dig bli helt förenad.

Jag har svärmat, svärmat länge,
famlat efter fagra spöken,
tils min verld blef mera fattig,
mera ödslig än en öken.

Och så talte man om kärlek,
och så talte man om lycka,

och man såg på mig och frågte,
hvad jag kanske kunde tycka –
Svaret har jag blifvit skyldig,
svara skall jag icke heller
innan jag i dina armar
lärt mig, hvad den frågan gäller!

6

Det var en luft, som var sommarblid,
lik den, som höljer en barndomstid,
den låg på viken, den låg på stranden,
och den blef blå öfver bortre landen.

Och sundet lindade ömt sin arm
kring holmens midja och gaf en varm
och soligt läskande kyss åt tufvan,
som skälfde lätt under blomsterhufvan.

I båten hade vi sabbat ock:
ett vinddrag pysslade i din lock
och tog förtroget din suck den lätta
och bar den bort till den enda rätta.

Den bar ett hviskande löfte blott,
som ingen annan än jag förstått,
med vinden kom den, med vinden svann den
bort öfver blånande bortre landen.

7

Du har väft mig af qvällens fägring
i doftande, nyväckt vår
en smältande, drömljuf hägring
kring hjertat, som trår och trår:

Af vikarnas spegel tog du
den lugnaste helgdagsfrid,
och ömt som en engel drog du
den klar öfver all min strid.

Ur molnet, som högt deroppe
eteriska kosor lopp,
föll ner öfver nejden en droppe
af jublande, nyttfödt hopp.

Af hundrade strupar tolkas,
hvad ömmast för dig jag spart,
och lundar och snår befolkas
med väsen af högre art.

Dryader och fauner jaga
ånyo kring berg och dal,
i viken najaderna draga
en snäcka af musselskal.

Stig in, låt oss vagga dit öfver,
dit bort i det lockande blå,
der sorlande bölja oss söfver,
och ekarna lummiga stå!

8

Vissnade blomma, du bleka,
dofter du gaf mig, som smeka,
långt i de dunklaste vår
spridde du solsken och vår.

Soliga stunder, som svunnit,
lummiga lunder, som hunnit
fälla sin grönskande dräkt,
har du åt saknaden räckt.

Mera än minnet du väckte:
morgonen rodnande bräckte,
bådande framtid af fröjd
högt öfver hvardagen höjd.

Mera än blicken kan spana
lärde du tyst mig att ana,
mer än en evighet ger
doldt i din bladkrans jag ser.

9

Och kunde en stråle jag fånga
af aftonrodnadens gull,
en enda af alla de många,
som ödas för ingens skull,
så bunde jag vid dess lätta
färgskimrande etergestalt
en saga, som skulle berätta
försonande ömt dig alt.

Då hölle du kanske tveksam
den strålen i hjertat qvar,
så underbart ljuf och smeksam
dess sällsamma saga var.

Då glödde derinne en strimma
af sällare nejdens dag,
ur hvardagens gråa dimma

jag skönjde dess rätta drag.

Då skulle du le i tårar
och säga, att du har drömt
detsamma, som mig bedårar
så outsägligt och ömt.

10

En söderns höstdag låg öfver fjällar,
dem sista natten bestrött med snö,
och solsken bröts emot hvita hållar
och gaf förgyllning åt alpens sjö.

Emellan höga cypresser slingrar
en liten gångstig längs stranden fram,
der ystra flägten från alpen skingrar
med lekfullt sjelfsvåld ett moln af dam.

I natt han kommit från kulna norden
med snö, med vinter och isig frost,
han bär en helsning från fosterjorden
frisk och naturlig, som ingen post.

Sin snö han strödde på alpens branter,
sin vinter miste han, som han kom,
sin friskhet spred han åt alla kanter,
men frosten vände till norden om.

Se der, hur lätt öfver sjön han dansar
i lek och solljus sin blåa stig,
han, som hvar bölja med skum bekransar,
han bär en helsning, en tyst till dig.

En regnig höstkväll häruppe kom han
och sjöng om söder och evig vår,
en fråga stälde han till mig: om han
blott is och snö ifrån norden får.

Då band jag snabt vid hans lätta daning
en suck ur hjertat, och den var varm,
– och han flög bort, som han haft en aning
om hvad som ryms i en menskobarm.

Se der, nu kommer han, skynda andas
den rena alpluft han bjuder dig;
uti hans luftiga väsen blandas
en suck, en själ, som har tillhört mig!

11

Nog är du då rädd för att hyllas,

och rädd för att härligt förgyllas,
och rädd för att vaggas på rena
vårdrömmarnas armar så lena!
Nog är du bra tungsint, du sköna,
som ej i det vårliga gröna
vill älskas, beundras, besjungas
med kärlekens rätt och det ungas!

Nog måtte du tycka, att lifvet
är fattigt och glädjelöst blifvet,
när aldrig en varmare källa
får fritt öfver bräddarna svälla,
när ej du kan jublande falla
i hymnerna in såsom alla,
och sjunga i eldiga strofer
omkull dina grå filosofer!

12

Jag eger ej rätt att fordra,
ej rätt att önska mig mer,
och likväl fordrar jag alltid,
hvad kanske ej nå'nsin sker.

Jag känner, hur dina blickar
gå upp en igengrodd stig,
en stig till mitt dunkla inre,
som hittas endast af dig.

Då fordrar jag ock att få tränga
så djupt som du trängt hos mig,
då ville min tanke jag löga
i hjertats renhet hos dig.

Då ville jag handlöst kasta
för dig mitt stoltaste hopp
och se, om du dröjer att hjälpa
min krossade stolthet opp.

13

Du anar mångt och tvekar,
om du skall ana mer,
när maktlöst bunden jag sjunker
djupt i dina ögon ner.

Och fins det ej något, som tränger
långt ner i din varma själ,
vänd bort dig, vänd dig, om nå'nsin
du velat en svärmares väl!

14

Här sitter jag sent i natten
och söker att tyda ett:
om du, eller om min moder
mig lifvets verklighet gett.

I täckaste barnagriller
gå tankarna kring din bädd,
o, låt dem dröja omkring dig,
de störa ej, var ej rädd!

De vilja blott måla i drömmen
en yngling med bleka drag
och lyssna i andlös spänning,
om han ökat ditt hjertas slag.

15

Vill du ej gerna sluta
ögonen till och luta
hufvudet, trött af vaka,
ömt mot ett bröst tillbaka?

Vill du ej gerna sända
mångt af det finast kända,
mångt af hvad högst du skattar
bort till en själ, som fattar?

Vill du ej se de skygga
känslorna vandra trygga
öfver den lätta brygga,
som våra läppar bygga?

Vill du ej så förlåta
en, som kan tårlös gråta
öfver hvart fel du skonar,
och som din kyss försonar?

16

I ensamma helgdagsstunder
jag önskat mig ofta en,
att hoppas med samfält – och svikas
gemensamt likaså sen.

Jag ville, att en dock skulle
förmimma den rena klang
en sträng i mitt inre egde,
förr'n den i tumultet sprang.

Jag läste i öga på öga,
jag pejlade bröst på bröst,
jag gaf mig till pris åt löjet,
blott för att vinna min tröst.

Men den, som med mig ville dela,
hade intet att dela åt mig,
och den, som jag hoppats mest af,
hon höll det – klokt nog – för sig.

Ty kvinnoinstinkten under
lät den gången bli att ta' felt:
den sade, att det som delas
ej nå'nsin blir något helt!

17

Dag efter dag
stummare blir min bön,
stummare, mera skön
slag efter slag.

År efter år
sucken blir mera tyst,
tiden från smärtan kyst
tår efter tår.

Gång efter gång
hjertat, som gaf, blott gaf,
tolkas i välljud af
sång efter sång.

18

Du kunde ej nå'nsin fatta,
ej nå'nsin ana den ens,
din omedvetnaste gåfva,
den hvitklädda blyga féns.

Du egde ej makt att yppa
och sköfla din skönsta skatt;
i en stund af förtegen lycka
den plötsligt ur dunklet spratt.

Den stänkte i ögat en genglans
förtrollande rik, som flöt
i värmande vågor öfver
ett hjerta, som njöt – och njöt.

Den gråaste eftermiddag
bland midvinterns många grå,
lät jag dig ett hjertas sommar
helt oförbehållsamt förstå.

Jag trodde det var så enkelt
att göra min ställning klar,
det öfriga ginge nog sedan,
jag finge ju tids nog svar.

Jag visste hur fint du skulle
förklara min djerfva bikt
och alls ej söka att spåra
ett oklart och underligt.

Jag ville i dig ju förena
min allra förtrognaste vän
med alt det ljufva och rena
jag anat i lifvet än.

Det var just min vackraste tanke,
som mellan oss staplade opp
Himalayas branter och klyftor
och Everests väldiga topp.

Tag vingar, du fina,
du skimrande barn af min själ,
blif ej och förtvina
som lyckans benådade träl!

Tag vingar och svinga,
med sommar och solljus och doft,
förklinga, förklinga,
en ton är ej bunden i stoft!

Tag vingar och svinga
förr'n trampad i gruset du dör,
så högt, så att inga
utaf mina suckar du hör!

Förtonande, veka röster
från barndomens fabelland
ett slumrande eko väcka
i svärmarens bröst ibland.

Då blåna vidder ånyo,

då höjas öar ur våg,
en dimma af sällsamt vemod
kring fjärdar och holmar låg.

Och ekot växer till hymner,
som smälta i samljud hän
långt, långt öfver speglade vikar,
långt, långt mellan lummiga träen.

Det gamla och nya blandas,
och saga med verklighet,
tyst, tyst, du tör icke andas
på alt hvad du eger och vet!

22

Hvilken form vår kärlek tar omsider,
hur den krymper hop i kulna tider,
hur den somnar bort i höflig aktning,
hur den tär sig slut i sjelfbetraktning,
låt oss aldrig ge en tanke åt!
Har ej stunden makt att tjusa längre,
har då himlen verkligt blifvit trängre,
när två själar mera icke mäka
finna lifvets perla, lifvets äkta,
och att tanklöst le åt alt försåt?

23

De komma, de fula tankar,
de komma så mörka och bittra,
de svärta hvar solglad utsigt,
de svärta, förhåna och splittra.

De komma alt flera och flera
och påstå sig vara så sanna,
så sanna, som halfhetsmärket
på människoslågtets panna.

De fastna vid dig och slita
en mask från de älskade dragen;
– att jag har varit en narr blott,
det är ju klart såsom dagen!

Att jag som en däre har jagat
de aldrig famnade spöken,
är lika tydligt som det att
min verld igen är en öken!

Men alla de fula tankar,
som plundrade dig så skändligt,
de komma igen och plåga
mig fege åter oändligt.

De komma och hviska ånyo,
att du är så ren som dagen,
och visa i dubbel fägring
de kända, de älskade dragen.

De lemna mig först, då jag stammar
bekännelsen om mitt lyte,
att jag för min usla stolthet
har gifvit dig dem till byte:

Att jag, för att stoiskt kunna
din vägrade kärlek bära,
har låtit verlden få röfva
af lifvet och dig all ära!

Och bar du än dubbelt högre
ditt vackra hufvud i dag,
och halkade dubbelt hånfullt
din blick öfver festgelag,

och flög såsom alla andra
ditt öga mig vårdslöst förbi,
och gaf du ock mig en glosa
af bitande ironi,

så ser jag din högsta önskan
att böja ditt hufvud ömt
mot en, som ur ungdomens fullhorn
en ädlare frukt har tömt,

så skönjer jag bortom hånet
de älskliga, blyga drag,
som engång lärde mig älska
ditt bättre, fördunklade jag!

Om jag blott drömde, att du har sett
på mig med blickar, som ingen,
om jag blott drömde, att du har gett
mig luft att lyfta på vingen,
om jag blott drömde att vi ha mötts,

som två magnetnålar mötas,
att du har dragits till mig och stötts,
blott såsom älskande stötas,

om jag blott drömde, att ensamt du
bar svar på alla de frågor,
som kunnat spränga mitt bröst itu
och tändt mitt sinne i lågor,

om jag blott drömde, att också jag
fått bli en skatt för ett hjerta, –
om jag försofvit min handlingsdag
i ljusa drömmar och bjerta,

då är det bäst att jag tager lugnt
mitt öde ur dina händer. –
Du ... kan ju se på mig litet tungt,
förr'n du mot andra dig vänder!

27

Du möter ej gerna blicken
som söker dig ofta och tidt,
du anar de makter, som storma
så vildt uti den och så fritt.

När tusende starka röster
blott få i ett ögonkast
sin lidelsefullhet tolka,
– så blir det väl lite hvasst!

28

Jag hade min tanke vaggat
till ro på en drömbå fjärd,
tills alt, som mig tyngt och aggat,
försvann nr min sommarverld.

Omkring mig i julidager
låg lifvet sorlande gladt,
och kärlekens drömda lager
kring pannan min genius satt.

Jag visste förvål att stunden
förgänglighet bar i sig,
jag visste, att lagern var bunden
af genier och icke af dig!

29

Trött vid all världen
förr den vise vände
kosan mot öknen,
ödslig utan ände.
Ro åt hans tanke
ensamheten skänkte,
der eremiten
späkte sig och tänkte.

Paradisets svunna
fåfångt sökta fågring
strålade der ur
ökenqvällens hägring;
syndens förbannelse
kändes mer än dubbel,
der han sin lifstid
nötte under grubbel.

Älskade, du som
paradisets svunna
fröjd bär i blicken,
kan du mig ej unna
ro i den öken,
som ditt hjerta hyser,
der jag i grubbel
späker mig och fryser?

30

Nog anar du, hur jag sirat
den verld, der du drottning är,
nog anar du, hur jag virat
min kärlek i kransarna der,

nog tror du mig kunna egna
din skönhet en skyldig gärd,
och nog så idylliskt hägna
vår sirliga dockskåpsverld.

Men kunde ännu du förnimma
hvar ton, som har ekat sig död,
och kunde hvar känsla glimma,
som falnat ner uti glöd,

visst ryggade du tillbaka
och fattade blek min arm,
visst skulle ackorderna skaka
hvar fiber i jungfrubarm!

Visst skulle ditt löje krympa,
om plötsligt du såge alt,

hvad elden i ro fått stympa
och vanställa tusenfaldt!

31

Nu vill jag glömma att du bröt,
nu vill jag än engång
mitt hufvud luta till ditt sköt
och sjunga dig en sång.

Der skall jag tolka huru tom
min verld är, skild från din,
och vid din stängda helgedom
skall sångarn öppna sin.

Jag har ett hopp, ett vanskligt ett,
som du väl ej förstår,
det enda jag ej öfvergett
ifrån fantastens år.

Det hoppet skall jag fångsla i
två strofer eller tre,
med egen, tungsint melodi
och eget, tungsint ve.

32

Och när du har vaggat mitt hjerta in
i den ljufvaste lilla blund,
visst borde du väcka det, vännen min,
med en kyss från din varma mun!

Ett barn är det endast, ett litet, sött,
som somnat i oskuld in
af dagens larmande lekar trött,
och du söfde det, vännen min!

33

Tror ej orden, tror ej blicken,
tror ej vårdslöst lätta nicken,
tror ej, att en nyck kan tömma
jungfruhjertats varma gömma!

Tror ej, att ett ord som mördar
mognat bland ditt hjertas skördar,
tror blott, att den ej allvarligt
tänkte på att det var farligt.

Det har händt hvar gång jag besökt dig,
att jag släpat ett ymnigt förråd
af de vackraste tankar och känslor
för att profvas af hennes nåd.

En fann hos dig tycke, en annan
utskrattades utan prut,
och alla voro de sprungna
ur den varmaste ungdom ut.

Dock var det ej altför många,
som kommo inför din blick,
ty tafatt jag fälde de flesta,
förrän öfver din tröskel jag gick.

Nu vet jag förvål, att du anser
mitt lager för känt och bekant,
fast jag hvarje gång kunde visa
en nyare priskurant.

Men ohjelpigt vid tröskeln jag fäller
de raraste profverna ner,
och tycker du så det är under,
att jag aldrig just visar mig mer?

Hvad båtär det mig att samla
mina tankar och känslor der?
Du trampar ju ändå på dem,
fast jag mycket högre dem bär.

Men om du i ensamma nätter
har sorger att grubbla på,
har sorger, som splittra och tynga,
och dem ingen ann' kan förstå, –
så glänta litet på dörren,
det kan ju hända, att då
de vackraste tankar och känslor
der ute i väntan stå!

Jag ville föra en finhylt hand
till tvenne läppar i feberbrand,
jag ville se, hur en kyss kan bränna,
jag ville se, hvad en hand kan känna.

Jag ville se om ej jungfrublod
på kinden ginge i ebb och flod,
jag ville se, huru pulsar jaga
min kyss till hjertat, det unga, svaga.

Jag ville bara, men kan ej rätt,
jag har ett tölpigt och blygsamt sätt,
gif du din hand mig att tryckas bara,
jag kysser ej – det har ingen fara!

36

Jag kunde dig aldrig fatta
med älskarens djerfva hand,
jag vågade aldrig tända
din blod uti feberbrand.

Du var mig oändligt mera
än festernas drottning blott,
oändligt mera än alla,
som korsat min väg och gått.

Och sjelf som vestalen kylig,
du gaf mig ej ord, ej blick,
men mera än ord och blickar
du tvang på mig hvar du än gick.

Så ser jag en annan komma,
en annan bättre än jag,
men du har ej i hans tycke
vestalens heliga drag.

Han vet ej, att du är ett väsen
att famnas endast af en
den vackraste skaldetanke,
som nån'sin har lidit sig ren.

Det vet du ju sjelf ej heller
och ville väl föga nog bli
det luftiga idealet,
som ingen griper uti!

Så står jag med händerna knäpta,
med blicken mot jorden fäld,
när trefoten ramlar i templet
och släcker vestalens eld.

37

Tätt invid din sida, du blonda mö,
har jag ofta sett skymta demonisk
en sydlänsk flicka med kind af snö
och en blick, så mörk och ironisk.

Hon har nickat så hemlighetsfullt och bekant
och hviskat mig till förtroligt:
„Följ mig till min hemtrakt på Etnas brant,

der blir lifvet oss dubbelt så soligt!”

Hon har andats på dig, så att du försvann,
och jag kunde dig längre ej följa,
hon har dragit mig sen med en blick som brann
till den glödande barmens bölja.

Jag har sjunkit förlamad till fot och hand
emot läppar, vulkaniskt heta,
jag har sugit berusande sällhets brand,
berusad och utan att veta.

Jag har sett henne hånle så segerviss
och hört henne långsamt hviska:
„Jag är hämdens gudinna, är Nemesis,
och jag kysser död åt det friska.”

38

Tro ej, att likt tusen andra
jag ville dig fångsla, tvärtom
vill jag öppna dig vida verldar,
dit aldrig förut du kom.

Jag bräckte så lätt dina länkar
af tyngande småsinthet:
från smickret det tjocka sminket,
från flärden dess mask jag slet!

Jag gåfve dig luft att andas,
luft, blånande, solig och fri,
med strålande ungdomshelsa
och jublande lifslust i!

Då skulle med skärpta blickar
du mönstra de stora och små,
då skulle jag sjelf förintad
inför deras skärpa stå.

39

Föll ej under edert samtal
en tanke på mig också?
Du stälde min vän en fråga,
som sjelf jag bort svara på.

Han talade mycket godt om
min anspråkslösa person,
det var nästan som om han haft brådtom
att gifva mig sin mention.

Du lyssnade halft förvånad

till min tillgifne, unge vän,
din tanke om mig blef rubbad
så obehagligt igen.

Det kommer i morgon en annan,
som just icke vill mig godt,
då måste din tanke justeras
igen efter dennes mått.

Och likväl, hur än de försöka,
så kunna de aldrig få
mitt bästa och sämsta i dagen,
dem råder du ensamt på!

40

Och världen är stor och världen är vid,
omätlig till rum och omätlig till tid,
och kunde jag alla dess under fatta
och få den i frodiga tankar satta,
så formade väl jag så härligt ett mål,
som nå'nsin har gifvit en vilja stål,
nog blefve jag stor väl och skördade ära –
den skulle så näpet du hjälpa mig bära.

41

Jag bjuder ej ut min åder
af tankar, af känslor och lif
att tagas upp uti nåder
som damernas tidsfördrif.

Jag ville få strängar att dallra
melodiskt i mången själ,
der sången för sig fått gallra
en vrå der den klingar väl.

Jag ville ej kasta på vägen
min bleknande kärleksdröm,
jag ville ej stamma förlägen
mina strofer till ditt beröm.

Och därför så ofta det skorrar
en skärande ostämd ton,
här icke du längre sporrar
till renhet min inspiration.

Och därför så ofta det lyser
ett Sahara landskap fram,
der schakalen om nätterna fryser
efter dagar af hetta och dam.

Förgäfves var det jag ville fånga
i några rader, i några trånga,
med rim och strängaste dumma meter
min tankes fjermaste blåa eter.

Jag måste nöja mig med att fattas,
mitt fjerma blå skall åt tanken skattas;
synd blott, att du och det myckna kära
alldeles icke vill trifvas nära!

Det är så godt att du aldrig
vill fatta en verld som min,
så godt att du aldrig sänder
en tanke att irra dit in,

ty om den i dunklet stötte
på någon af andarna der,
visst gjorde de alt att belysa,
hvad sevärdt derinne är.

Visst gjorde de alt att hålla
besökarn för evigt qvar,
visst skulle den gästen vålla
en saknad för all min dar!

Du var mig mera nära
än lyckan till sin graf,
än tomhet är till ära,
än tiggaren sin staf.

Du var mig mera nära
än solsken blomman är,
än den, som måste bära,
till bördan, som han bär.

Du var mig mera nära
än kärleken sin bikt;
du var min ljusa, skära,
försvunna vårdags dikt.

Om dina vänner försäkrat
att min sångmö saknar logik,

att hon är för hyperromantisk
för en sansad och sund publik;

om så dina vackra ögon
få hvila en ensam stund
på mina sirliga strofer,
halft kritiskt och halft i blund,

så slut dem då helt och hållet,
låt drömmarnas genier få
sitt skimrande, lätta guldstoff
fritt strö öfver båda två!

Hvad äro väl mina bilder
och mina tankar också
mot drömmarnas rika bländverk
och tankarnas tummel då?

Tag du dina sunda vänner
och säg dem, att deras logik
alls ej fins i dina drömmar,
– hvad gör den i min lyrik?

46

Det är bra sällan vi mötas nu mer,
vi ha just intet att säga,
och mötas vi, går jag i rännsten ner,
som underordnade pläga.

Vi hade visst fordom en annan stig
för våra själar att mötas;
fast gatan var bred nog för dig som mig,
vi gingo dit sällan att stötas.

Nu hålls min själ så förträffligt kvar
uti sin skröpliga hydda,
som om den hade sin ställning klar
och alla gåtorna tydda.

Din måtte ha det ovanligt bra,
trots alla forna strapatser,
den har ju en boning som den bör ha,
en perla ibland palatser.

Låt se blott att aldrig turisten får
bakom gardinen som skyler
se af förödelse något spår
i loggior och vestibuler!

47

När qvällen kring fjerran skogar
och vikar i aftonrödt
en stämning, en obeskriflig,
med dunkla konturer födt,
då dricker den splittrade anden
naturscenens harmoni
och njuter en sällspord helhet,
halft verklig, halft svärmeri.

Hvar tanke får dubbel värme,
hvert ord en djupare klang,
och hvardagsmenskorna kring en
få ideelare rang.

Men öfver det hela ligger
en vemodig tvekan bredd;
man är nästan brydd att visa,
hur lätt man blifvit förledd.

48

Kom icke för nära till tjärnens brädd,
det är svikande gungfly der.
I mjukaste mossor är stranden väl klädd,
men ingen, ingen den bär.

Från berget kan du här tätt invid
lustvandra med blick och håg,
och vagga din tanke i skogssjöns frid
och lyssna till sorlande våg.

Och vågen skall hviska en sorgfull sägn
ur dunklaste insjödjup
och locka dig långsamt ur björkars hägn
dit ut på bergväggens stup.

Han känner din saga och tolkar den,
som ingen den tolkat förut;
du känner din hemliga sorg igen,
din längtan förutan slut.

Och ungdomskärlek är vågen der,
han speglar i sin kristall
hvar skimrande fröjd, ett hjerta begär,
och jordlifvets lycka all.

Men kom ej för nära till tjärnens brädd,
det är svikande gungfly der.
I mjukaste mossor är stranden väl klädd,
men ingen, ingen den bär.

Det felades mera ej mycket
att få fulländad din bild,
artistiskt jag träffat tycket,
min möda var ej förspild.

Så skildes vi. Öfver staffliet
sorgfälligt jag krusflor drog;
jag ville väl låta bli'et,
men hade ej styrka nog.

Det var mig så kärt att skåda
de noggrant träffade drag.
Ve öfver min fingerklåda!
Jag tog till paletten en dag.

Jag målade djerft ur minnet,
jag tecknade om din barm,
du stod mig så tydlig i sinnet
och jag blef alt mera varm.

En strålgans gaf jag din panna,
jag stal från en bättre verld
ett uttryck, värdigt att stanna
långt borta från synder och flärd.

Och drömmarna gafvo en dager
af skäraste poesi,
en sådan, som aldrig man tager,
och aldrig man andas uti.

Bakom dig en blånande strimma
af skaldernas fabelland
försjönk i en aftondimma
vid böljesorl emot strand.

Och krusflorete ref jag i trasor,
din bild skulle stråla fri,
det täljde om sorgens fasor,
dem känna ju icke vi.

Så möttes vi åter, men dubbel
du måste mig alltid bli,
när jag står försänkt i grubbel
framför mitt gamla staffli.

Kom, ställ dig sjelf i mitt ställe,
framför mitt gamla staffli –
Är det blott ett tafvelskrälle,
förderfvadt af poesi?

Långsamt som qvällskyn mister sin purpur
der öfver milsfjärdens blänkande slätt,
sakta som brisen somnar derborta
långt, så att ögat ej skönjer det rätt,
fjerran som ekot dör efter sista
utdragna tonen af skärflickans sång,
skall jag dig glömma, du, som gaf purpur,
vårbris och toner åt lifvet engång!

Noter

[1\)](#)

Vestersund, ett ställe der Topelius bott och diktat.

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på

https://arkivkopia.se/sak/littbank-TavaststjernaK_ForMorgonbris.

Filen skapad 2018-12-13 19:13:16.265638